

Põhikool

1. Ainevaldkond „Kunstiained”

1.1 Ainevaldkonna pädevuste määratlemine ja põhikooli lõpetajate oodatavad pädevused

Narva Vanalinna Riigikool on keelekümblusmetoodika alusel töötav kool, kus kunstiaineid õpetatakse eesti keeles. Kasutatava metoodika abil püütakse omandada kunstialaseid teadmisi ja oskusi, sh laiendada sõnavara. Narva Vanalinna Riigikooli põhikoolis on kunstivaldkonna õppeainete õpetamise eesmärgiks kujundada õpilastes eakohane kunstipädevus, st suutlikkus mõista kunstide mitmekesisust, arutleda kunsti ja muusika teemadel; väärtustada lähiümbruse, Eesti ja maailma kultuuripärandit; näha eri ajastute ja nüüdisaja kultuuri suhet; kasutada kunsti ja muusika väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks, väärtustada enda ja kaaslaste loomingut.

Kunstivaldkonna ainete õpetamise kaudu taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) väärtustab kultuuri ja inimese loovust, osaleb nii individuaal- kui ka koostööprojektides ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- 2) omandab loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab enda loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;
- 3) märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust, mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;
- 4) kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi väljendusvahendeid, arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle, oskab kujundada oma arvamust ning väljendada kunsti abil emotsioone;
- 5) väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvähemuste kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest, seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;
- 6) omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.

1.2 Ainevaldkonna õppeained ja maht

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kunst ja muusika. Need ained on kohustuslikud kõigis põhikooliastmetes.

Kunsti ja muusikat õpetatakse 1.–9. klassides.

Kunstiainete nädalatundide jaotumine kooliastmeti.

I kooliaste

Kunst – 4,5 nädalatundi (1.klass- 2 tundi; 2.klass- 1,5 tundi; 3.klass- 1 tund)

Muusika – 6 nädalatundi (1.klass- 2 tundi; 2.klass- 2 tundi; 3.klass- 2 tundi)

II kooliaste

Kunst – 3 nädalatundi (4.klass- 1 tund; 5.klass- 1 tund; 6.klass- 1 tund)

Muusika – 4 nädalatundi (4.klass- 2 tundi; 5.klass- 1 tund; 6.klass- 1 tund)

III kooliaste

Kunst – 3 nädalatundi (7.klass- 1 tund; 8.klass- 1 tund; 9.klass- 1 tund)

Muusika – 3 nädalatundi (7.klass- 1 tund; 8.klass- 1 tund; 9.klass- 1 tund)

1.3 Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstide valdkonna aineid ühendab loovus , eneseväljendusoskus ning tervikliku maailmapildi kujunemine. Läbi kunstilise tegevuse saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Loomine, esitamine, teoste interpreteerimine ja analüüsimine võimaldab õpilastel paremini tunda traditsioonilisi ning kaasaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundada ja arendada mõistmist ning kriitikameelt. Oluliseks aspektiks on mõtlemise paindlikkus ning avatus kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele, mis toetavad toimetulekut kiiresti muutuv ja mitmekultuurilises maailmas.

Praktiline tegevus arendab tundemaailma, intuiitset ja loovat mõtlemist. Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete analüütilist mõtlemist, lisades omapära ja atraktiivsust, mille tulemuseks on terviklik mõtlemine. Selline lähenemine võimaldab keskenduda probleemidele, leida erinevaid lahendusi. Kunstidega tegelemine mõjub positiivselt kõikide ainete õppimisele.

Kunstiainete sisu, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

- 1) teadmised kunstidest (analüüs);
- 2) erinevate kunstide seostamine (süntees);
- 3) ainealane (verbaalne) keel;
- 4) loominguuline eneseväljendus (loomine, esitamine);
- 5) kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika);
- 6) oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus);
- 7) kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus).

1.4 Üldpädevuse kujundamise võimalused

Kunstiainete õpetamise kaudu kujundatakse õpilastes kõiki riikliku õppekava üldosas kirjeldatud üldpädevusi arvestades Narva Vanalinna Riigikooli varase keelekümblusprogrammi aluseid. Kunstiained võimaldavad õpilastel luua oma väärtushinnangute ja enesekehtestamisoskusega sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Üldpädevuste

kujundamisel on oluline kooli ning kodu koostöö. Pädevustes eristatakse nelja omavahel seotud komponenti – teadmised, oskused, väärtushoiakud ja -hinnangud.

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Kunstiainetes aktsepteeritakse kultuuriteadmisi ja õppijat kui kultuuriruumi identiteedi osa. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Läbi teemade, kunstiteoste analüüsi toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguline tegevus võimaldab teadvustada kunsti ja muusikat eneseväljenduse vahendina, hinnata erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austada autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Narva Vanalinna Riigikoolis teostatavad tööd, sh uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismuuseumiseerimine, ühistes kunstiprojektides ning valdkondlikes ja valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine, kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist. Kunsti üle arutledes suudavad õpilased oma seisukohti kaitsta ning arvestada teiste arvamust.

Enesemääratluspädevus. Eneseanalüüsi oskuse arendamine ja tagasiside andmine aitavad Narva Vanalinna Riigikooli õpilastel tundma õppida oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti. Kunstialaste teemade käsitlemine (vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ja muusikapalade ainek ja sõnumid jne) aitab kujundada sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.

Õpipädevus. Kunstivaldkonna ained võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili erinevate ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uues olukorras. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Eneseanalüüs ja tagasiside aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus. Narva Vanalinna Riigikoolis on tähtsal kohal suhtluspädevuse arendamine. Vene keelt emakeelena kõnelevad õpilased omandavad teadmisi valdavalt eesti keeles, kasutades nii korrektset keelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Kunsti- ja muusikateemaliste referatiivsete ning loovtööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekeste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik jms). Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika erinevate kommunikatsioonivahenditega.

Ettevõtlikkuspädevus. Igapäevaelus kujundatakse erinevaid oskusi kunstiainetes individuaal- ja rühmatöös. Erinevate ideede väljendamine toimub läbi praktilise tegevuse, mis aitab valida sobivaid meetodeid ja rõhutada oma tugevaid külgi. Väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Kunstiainetes õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Õppes tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Kunstialaste ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama kunstimõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Kunstiterminoloogias kasutatakse matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Lahendades loovülesandeid õpitakse kasutama uusi

tehnoloogia vahendeid ning innovaatilisi lahendusi. Kunstiõpe võimaldab mõista teaduse ja tehnoloogia rolli muusika ning kunsti arengus.

1.5 Kunstiainetes lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega ja läbivate teemade rakendamise võimalusi

Läbivad teemad								Ainevaldkonnad								Muusikaõpetus
Elukestev õpe ja	Keskond ja	Kadantualgatus ja	Kultuuriline identiteet	Teabekeskond	Tehnoloogia ja	Tervis ja ohutus	Väärtused ja kõlblus	Keel ja kirjandus	Võõrkeeled	Matemaatika	Sotsiaalsed	kunstiained	tehnoloogia	Kehaline kasvatus	Valikaine	
	X		X			X	X	X	X	X	X	X	X	X		I kooliaste 1. Laulmine
					X					X		X		X		2. Pillimäng
	X					X			X	X				X		3. Muusikaline liikumine
			X					X		X		X		X		4. Omalooming
			X	X			X	X		X	X	X				5. Muusika kuulamine ja muusikalugu
					X			X		X	X	X	X	X		6. Muusikaline kirjaoskus

	X		X				X	X	X	X	X					<u>Muusikaõpetus</u> <u>II kooliaste</u>
--	---	--	---	--	--	--	---	---	---	---	---	--	--	--	--	---

																		1. Laulmine
					X					X			X	X				2. Pillimäng
	X					X				X				X				3. Muusikaline liikumine
			X					X		X		X		X	X			4. Omalooming
			X	X			X	X	X	X	X	X	X					5. Muusika kuulamine ja muusikalugu
					X			X	X	X	X	X				X		6. Muusikaline kirjaoskus

Läbivad teemad								Ainevaldkonnad							Muusikaõpetus III kooliaste		
Elukestev õpe ja	Keskond ja	Kadandkvaliteet ja	Kultuuriline identiteet	Teabekeskond	Tehnoloogia ja	Tervis ja ohutus	Väärtused ja kõlblus	Keel ja kirjandus	Võõrkeeled	Matemaatika	Sotsiaalne	kunstid	tehnoloogia	Kehaline kasvatus		Valkaine	
X			X						X				X				Laulmine
					X								X				Pillimäng
														X			Muusikaline liikumine
													X				Omalooming
			X								X						Muusika kuulamine ja muusikalugu
										X							Muusikaline kirjaoskus
											X						Õppekäigud

Läbivad teemad	Ainevaldkonnad	Kunst
----------------	----------------	-------

Elukestev õpe ja	Keskond ja	Kodanikualgatus ja	Kultuuriline identiteet	Teabekeskond	Tehnoloogia ja	Tervis ja ohutus	Väärtused ja kõlblus	Keel ja kirjandus	Võõrkeeled	Matemaatika	Sotsiaalsained	Kunstiained	Tehnoloogi	Kehaline kasvatus	Valikaine	I kooliaste
X	X			X	X	X		X		X		X	X			Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
					X		X	X		X	X	X	X			Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
X	X			X	X	X		X		X		X	X		X	Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne)
X	X			X	X		X	X			X	X	X		X	Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
X	X		X	X	X		X	X		X	X	X	X		X	Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
X	X			X	X	X	X	X		X		X	X		X	Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
X	X			X	X	X	X	X		X	X	X	X			Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X		X	Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Kodukoha loodus- ja tehiskeskond, ruum ja ehitised keskkonnas.

X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

Läbivad teemad								Ainevaldkonnad								Kunsti II kooliaste
Elukestev õpe ja	Keskond ja	Kodanikualgatus ja	Kultuuriline identiteet	Teabekeskond	Tehnoloogia ja	Tervis ja ohutus	Väärtused ja kõlblus	Keel ja kirjandus	Võõrkeeled	Matemaatika	Sotsiaalsained	Kunstiained	Tehnoloogi	Kehaline kasvatus	Valikaine	
X	X			X	X	X		X		X		X	X			Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
					X		X	X		X	X	X	X			Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
X	X			X	X	X		X		X		X	X		X	Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne)
X	X			X	X		X	X		X		X	X		X	Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
X	X		X	X	X		X	X		X	X	X	X		X	Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
X	X			X	X	X	X	X		X		X	X		X	Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
X	X			X	X	X	X	X		X	X	X	X			Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.

X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Kodukoha loodus- ja tehiskeskond, ruum ja ehitis keskkonnas.
X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X		X	Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja mediakeskkonnad.
X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X		X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

Läbivad teemad								Ainevaldkonnad								Kunsti III kooliaste
Elukestev õpe ja	Keskond ja	Kodanikualgatus ja	Kultuuriline identiteet	Teabekeskond	Tehnoloogia ja	Tervis ja ohutus	Väärtused ja kõlblus	Keel ja kirjandus	Võõrkeeled	Matemaatika	Sotsiaalsained	Kunstained	Tehnoloogi	Kehaline kasvatus	Valikaine	
X	X			X	X	X		X		X		X	X			Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
					X		X	X		X	X	X	X			Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
X	X			X	X	X		X		X		X	X		X	Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne)
X	X			X	X		X	X			X	X	X		X	Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.

X	X		X	X	X		X	X		X	X	X	X		X	Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
X	X			X	X	X	X	X		X		X	X		X	Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
X	X			X	X	X	X	X		X	X	X	X			Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X		X	Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Kodukoha loodus- ja tehiskeskond, ruum ja ehitised keskkonnas.
X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X		X	Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja mediakeskkonnad.
X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X		X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

1.6 Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine

Iga õppeaasta II poolaastal arutab õppekogu (ainenõukogute juhatajate ja kooli juhtkonna ühiskoosolek) uute avatavate klassikomplektide ja uude kooliastmesse jõudvate klasside tunnijaotusplaane kogu järgneva kooliastme lõikes. Tehtud ettepanekud kinnitab koolidirektor.

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingu teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta jooksul ühtlaselt ning jätab õpilastele piisavalt aega puhata ja huvialadega tegelda;
- 3) võimaldatakse õpilasel õppida individuaalselt ning koos teistega, kasutades erinevaid õppemeetodeid ning arvestades õpilaste erinevaid õpistiile, et toetada nende kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilaste huvisid ning suurendavad õpimotivatsiooni, arvestades sealjuures õpilaste individuaalsust ja konkreetse klassi võimekust;
- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) kasutatakse mitmekesisest õpikeskkonda: loodus- ja linnakeskkond, arvuti/ multimeediaklass, virtuaalkeskond jne, käiakse

- õppekäikudel kontsertidel, teatrites, muuseumides, stuudiotel, muusikakoolides, looduses, näitustel, raamatukogudes jne;
- 7) kasutatakse mitmekesisist ja tänapäevast õppemetoodikat;
 - 8) seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist;
 - 9) leitakse tunnivälise loomingulise tegevuse võimalusi (koorilaul, solistid, ansamblid, orkestrid, näituste kavandamine, töötoad jms).

1.7 Hindamise alused

Narva Vanalinna Riigikoolis lähtutakse hindamisel õpilase võimetekohasest arengust ja õpitulemuste saavutatusest. Hindamise aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldosas sätestatud, põhikooli riiklikus õppekavas esitatud õpitulemused. Hindamise kriteeriumid ja viiepallisüsteemist erinev hindamise korraldus määratakse ja täpsustatakse Narva Vanalinna Riigikooli õppekavas.

Hindamise eesmärk on toetada õpilaste arengut, innustada õpilasi ideede ja loovate lahenduste leidmisel ning suunata neid sihikindlalt õppima; tekitada neis muusika-, kunsti- ja kultuurihuvi ning luua alus elukestvatele muusika- ja kunstiharrastusele; suunata ja toetada õpilasi haridustee valikul kunstide valdkonnas. Hindamine annab tagasisidet õpilaste individuaalse arengu kohta ning on lähtekohaks järgneva õppe kavandamisel.

Hindamisel lähtutakse ainevaldkonnas taotletavatest pädevustest, mille keskmes on:

- 1) õpilaste muusikaliste ja kunstialaste võimete areng;
- 2) teadmiste ja oskuste rakendamine musitseerimisel ja kunstiloomingus;
- 3) isikupärane lähenemine loovülesannete lahendamisel.

Narva Vanalinna Riigikoolis õpitulemuste hindamise vormid on mitmekesised ja õpilaste arengut motiveerivad. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangute abil. Numbrilisele hindamisele lisandub suuline tagasiside. Nii sõnaliste hinnangute kui ka numbrilise hindamise puhul õpilased on teadlikud hindamise kriteeriumitest.

Numbriline hindamine

Hinne 5 – “*väga hea*”, saab õpilane, kelle vastus või töö on täpne, õige, loogiline, mõtestatud. Kasutades punktilist arvestust, siis maksimaalsest punktide arvust on saadud 90-100%.

Hinne 4 – “*hea*”, saab õpilane, kelle vastus või töö on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid esineb ebatäpsusi ja mitteolulisi puudujääke. Õpilane on saanud 75-89% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

Hinne 3 – “*rahuldav*”, saab õpilane, kelle vastus või töö on põhiosas õige, kuid teadmiste rakendamisel on raskusi ja õpilane vajab veel juhendamist ja õpimaterjali kordamist. Õpitulemused on ainekava õpiytlemustele üldiselt vastavad. Õpilane on saanud 50.-74% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

Hinne 2 – “*puudulik*”, saab õpilane, kelle vastuses või töös on olulisi puudusi, eksimusi, töö või vastus on sisuliselt vale, on ainekava tulemustele vähemas osas vastav. Õpilane on saanud 20.-49% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

Hinne 1 – “*nõrk*”, saab õpilane, kelle vastus või töö näitab, et tal puuduvad nõutavad teadmised ja oskused, töö ei vasta nõuetele või töö on jäänud esitamata. Õpilane on saanud 0-19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

Märk ! – e-koolis tähendab, et see töö on kohustuslik ära teha 10 õppepäeva jooksul ja saada positiivne hinne.

“Puuduliku” või “nõrga” hinde korral võimaldatakse Narva Vanalinna Riigikooli õpilasel hinnet järele vastata alates hinde teadasaamise päevast 10 õppepäeva jooksul. Hinnete parandamist ei toimu veerandi viimasel nädalal.

Kui kirjaliku töö puhul tuvastab aineõpetaja mahakirjutamise või kõrvalise abi, on tal õigus hinnata õpilast hindega “nõrk”.

Numbrilist hindamist ei teostata Narva Vanalinna Riigikooli 1. klassis. Hindamine toimub läbi õpetajapoolse suulise ja märgilise hinnangu .

Kujundav hindamine

Kujundava hindamise põhimõte on õpilase arengu võrdlemine ja analüüsimine tema varasemate saavutustega. See on kooli poolt õpilasele tegevuste ja sündmuste põhjal antav tagasiside, mis on suunatud positiivsete õpitulemuste, käitumistavade, hoiakute ja väärtushinnangute kujundamisele.

Kujundava hindamise puhul kasutatakse arenguveestlust, kommentaare õpilastöödel, õpimappi (kusjuures õpimapp võib olla aine või valdkonnapõhine), tagasisidet õpetaja-õpilane, õpilane-õpilane, enesehinnangut jms.

Kunsti õpetamisel I kooliastmes hinnatakse oskust kasutada kunstimõisteid ning teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest; oskust kasutada loovtöodes erinevaid töövõtteid ja tehnikaid, käsitsedes materjale otstarbekalt ja töövahendeid ohutult; loovat, isikupärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- või rühmatöös; oskust väärtustada ja analüüsida enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle.

II kooliastmes hinnatakse teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfoga seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest; osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale; oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal; loovat, sihipärast ja säästlikku

tegutsemist individuaal- ja rühmatöodes; oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.

III kooliastmes hinnatakse teadmisi Eesti ja maailma kunstikultuurist; oskust kasutada kunstimõisteid ja teadmisi ümbritseva visuaalkultuuri, maailma kultuuripärandi ning nüüdiskunsti teemadel arutledes; teadliku kunstialase ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub mitmekesiste loovülesannete lahendamises iseseisvalt või rühmatööna, enda ja kaaslaste kunstitööde analüüsimises; teadmisi, oskusi ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikad, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga; oskust lahendada disainiülesandeid eesmärgipäraselt, rakendada kahe- ja kolmemõõtmelist kavandamist ja maketeerimist.

Muusika õpetamisel hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi järgnevalt: laulmine – aktiivne osavõtt ühislaulmisest, õpitulemustes nimetatud ühislauluvara omandamine; pillimäng – musitseerimine kaasmängudes rühmas ja/või üksi; omalooming – lihtsa kaasmängu, ostinato või liikumise loomine, ideede välja- pakkumine ning teostamine, loomingulisus; muusika kuulamine ja muusikalugu, õppekäigud – muusika üle arutlemine, muusikateoste analüüsimine ning oma seisukohtade põhjendamine, osalemine kirjalikes ja suulistes aruteludes; tunnist osavõtu aktiivsus – aktiivne osalemine tunni eri osades; tunniväline muusikaline tegevus – osalemine koolikooris, orkestris, ansambelis, esinemine kooliüritustel, kooli esindamine konkurssidel/võistlustel, sh muusikaolümpiaadil (neid punkte arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel).

1.8. Füüsiline õppekeskkond

Kool korraldab kunstivaldkonna ainete õppe klassis, kus on selleks vajalikud tingimused ja vahendid.

Kunst:

- 1) individuaalseks ja rühmatööks vajalik pind;
- 2) 500luksise päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal;
- 3) molbertid ja lauad, tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika;
- 4) vajalikud töövahendid ja materjalid;
- 5) kunstiraamatud, ajakirjad ja teatmeteosed;
- 6) DATA-projektori, foto- ja videokaamerate, printeri kasutamise võimalus ning internetiühendus.

Muusika:

- 1) muusikalisteks tegevusteks, sh rühmatööks ja liikumiseks vajalik pind;
- 2) fono- ja videoteegi (CD, DVD, VHS), DATA-projektori kasutamise võimalus;
- 3) vajalikud vahendid: digiklaver ja klaveritool, süntesaator, hifi- muusikakeskus, noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühendusega arvuti;
- 4) Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), plokkflöödid.

2.1 Muusikasõpetus

2.1.1 Õppe ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunsti liigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäeva elu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

2.1.2 Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika õppeaine koostisosad on:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) muusikaline liikumine;
- 4) omalooming;
- 5) muusika kuulamine ja muusikalugu;
- 6) muusikaline kirjaoskus;
- 7) õppekäigud.

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodi ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele.

Muusika on aine, mille õpetuse osad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Õppeaine koostisosad kattuvad muusikaliste tegevustega. Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust,

nagu laulmist, pillimängu, liikumist ja omaloomingut. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete. Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse õppekavas sisalduva noodikirja lugemise oskust musitseerides. Õpilaste silmaringi ja muusikalise maitse kujundamiseks on vajalikud õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse. Õpilaste üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. See hõlmab teadmisi peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Oluline on kontserdielu korraldamine oma koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning ürituste korraldamise kogemus.

Muusika kaudu kujundatakse harmoonilist isiksust, puudutades nii keha, tundeid kui ka intellekti. Muusikaõpetusel on tasakaalustav ja toetav roll õpilase emotsionaalses arengus ning teiste õppeainete omandamises.

Musitseerides arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ja koos musitseerimiseks ning loominguliseks eneseväljenduseks. Rühmas ja üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust

ja emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilase enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ja koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse isamaa-armastust. Muusika ainekava koostades on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

- 1) teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- 2) rõhutada musitseerimise osatähtsust;
- 3) julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;
- 4) teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- 5) rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilis-esteetiliste väärtushinnangute kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- 6) lähtuda õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

2.1.3. Õppe- ja kasvatusesmärgid I kooliastmes, 3. klassi lõpetaja teadmised ja oskused, väärtushinnangud.

3. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning vastavalt võimetele ühe- ja/või kahehäälses kooris;
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaulu;
- 4) laulab melodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 6) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 7) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 8) kirjeldab kuulatavat muusikat suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega;

- 9) väärtustab enese ja teiste loomingut;
- 10) mõistab laulupeo tähendust.

2.1.4. Õpitulemused ja õppesisu I kooliastmes

Laulmine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
- 2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- 3) laulab lihtsat meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühisläule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu koduke” (A. Kiis), „Tiliseb, tiliseb aisakell” (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tupp”, „Teele, tee, kurekesed”, „Kevadel” („Juba linnukesed...”), „Kevadpidu” („Elagu kõik...”).

Pillimäng

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- 2) on omandanud kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;
- 3) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);
- 4) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);
- 2) eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;
- 3) eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat;
- 4) on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill);
- 5) kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara.

Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

- 2) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;
- 4) mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;
- 5) õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida;
- 6) mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.
 - meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana
 - koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor
 - muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng
 - rütm, meloodia, tempo, kõlavärv (tämbur), vaikselt, valjult, *piano*, *forte*, fermaat
 - märkide *latern*, *segno*, *volt*, tutvustamine laulurepertuaariga

Õppekäigud

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusika oskussõnavara.

I kooliastme õppesisu

I kooliastmes on kesksel kohal laulmine ja pillimäng. Laudakse nii ühehäälselt *a cappella* kui ka saatega. Kujundatakse alus muusikatradsioonide säilitamiseks ja edasikandmiseks, mille üks väljund on õpilaste osalemine koolikooride tegevuses, et saada esmane koorilaulukogemus. Pillimängus omandatakse rütmi- (sh kehapilli) ja plaatpillide ning kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted. Pillimängu rakendatakse valdavalt laulude kaasmänguna.

Muusikaline liikumine hõlmab rahvatantse ja laulumänge ning muusikapala karakteri väljendamist liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st omaloomingu kaudu. Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeolelu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu.

Muusikalise kirjaoskuse algtõed omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu ja neid rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes.

Õpilaste esinemisostkust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jne).

Mitmekülgse muusika kuulamise kogemuse saavutamiseks ja kontserdikultuuri kujundamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

2.1.4.1 1. klassi õppesisu, 1. klassi lõpetaja teadmised , oskused

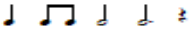
Üldpädevused							Õppesisu
Väärtuspädevus	Sotsiaalne pädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatikapädevus	Ettevõtlikkuspädevus	1. klass
							1. Laulmine Astmetel SO, MI, RA põhinevad laulud; Ühislaulud: „Mu koduke" (A. Kiiss), lastelaulud „Lapsed, tupp", „Kevadel" (Juba linnukesed); Laste- ja mängulaulud

X	X					
		X				2. Pillimäng keha- ja rütmipillid
			X			3. Muusikaline liikumine laulu- ja ringmängud
				X		4. Omalooming lihtsate rütmiliste kaasmängude keha- ja rütmipillidel; loovliikumine muusika meeleolu väljendamiseks.
	X					5. Muusika kuulamine ja muusikalugu laulu ja pillimuusika eristamine; <i>muusika meeleolu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega</i>
				X		1. Muusikaline kirjaoskus 2. noodivältused, paus, rütmifiguurid: ♩ ♪ ♫ ♬ ♮ astmetel SO, MI, RA põhinevad mudelid

Valdkonnapädevused				Õppesisu
kasutab loovtöodes mitmekesiseid ja muusikalisi väljendusvahendeid	oskab kujundada oma arvamust	Oskab väljendada oma emotsioone	Väärtustab Eesti kultuuri	1.klass
		X	X	1. Laulmine Astmetel SO, MI, RA põhinevad laulud; Ühislaulud: „Mu koduke" (A. Kiiss), lastelaulud „Lapsed, tuppa", „Kevadel" (Juba linnukesed); Laste- ja mängulaulud.
X		X		2. Pillimäng keha- ja rütmipillid
		X		3. Muusikaline liikumine laulu- ja ringmängud
X		X		4. Omalooming lihtsate rütmiliste kaasmängude keha- ja rütmipillidel; loovliikumine muusika meeleolu väljendamiseks.
	X			5. Muusika kuulamine ja muusikalugu laulu ja pillimuusika eristamine; <i>muusika meeleolu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega</i>
				6. Muusikaline kirjaoskus noodivältsused, paus, rütmifiguurid: ♪ ♪♪ ♪ ♪ ♪

				astmetel SO, MI, RA põhinevad mudelid
--	--	--	--	---------------------------------------

Ainepädevused							Õppesisu
Osaleb meeledi muusikalistes tegevustes;	Laulab loomuliku häälega	laulab peast oma kooliastme ühislaule	Rakendab pillimängu kaasmängudes	tantsib laulu- ja ringmänge	Väärtustab enese ja teiste loomingu	Kasutab muusikalisi teadmisi muusikalises kirjaoskuses	1.klass
X	X	X					1. Laulmine Astmetel SO, MI, RA põhinevad laulud; Ühislaulud: „Mu koduke" (A. Kiiss), lastelaulud „Lapsed, tupp", „Kevadel" (Juba linnukesed); Laste- ja mängulaulud.
X			X				2. Pillimäng keha- ja rütmipillid
X				X			3. Muusikaline liikumine laulu- ja ringmängud
X						X	4. Omalooming lihtsate rütmiliste kaasmängude keha- ja rütmipillidel; loovliikumine muusika meeoleu väljendamiseks.
X							5. Muusika kuulamine ja muusikalugu laulu ja pillimuusika eristamine; <i>muusika meeoleu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega.</i>
							3. Muusikaline kirjaoskus

X						X	4. noodivältused, paus, rütmifiguurid: astmetel SO, MI, RA põhinevad mudelid
---	--	--	--	--	--	---	---

1. klassi lõpetaja teadmised , oskused

Teab:

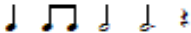
- astmeid SO, MI, RA ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi;
- kooliastme ühislaul: „Mu koduke" (A. Kiiss), „Lapsed, tuppa", „Kevadel" (Juba linnukesed);
- allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a) takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp;
 - b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
 - c) muusikapala, salm, refrään, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
 - d) vaikselt, valjult, *piano*, *forte*.

Oskab:

- laulda loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt rühmas;
- kasutada keha-, rütmi- ja plaadpile lihtsamates kaasmängudes;
- väljendada pillimängus muusika meeleolu;
- väljendada muusika sisu ja meeleolu liikumise kaudu;
- luua lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel;
- kasutada lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;
- luua lihtsamaid tekste: liisusalme, laulusõnu jne;
- kirjeldada ning iseloomustada kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- *väljendada muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;*
- eristada kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;

2.1.4.2 2. klassi õppesisu, 2. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

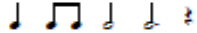
Üldpädevused							Õppesisu
Väärtuspädevus	Sotsiaalne pädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatikapädevus	Ettevõtlikkuspädevus	2. klass
X	X						1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus)
		X					2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid
		X		X	X		3. Muusikaline liikumine muusika sisu, meeleolu väljendamine liikumise kaudu; laulu- ja ringmängud.
		X					4. Omalooming lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, plaat- ja rütmipillidel; lihtsamate tekstide: liisusalmide, laulusõnu jne loomine.
X							5. Muusika kuulamine ja muusikalugu Muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja) tutvumine; eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill) tutvumine; kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterite, kirjeldamine ja iseloomustamine; <i>muusika meeleolu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega.</i>

						X	<p>6. Muusikaline kirjaoskus noodivältused, paus, rütmifiguurid: </p> <p>astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁ põhinevad mudelid; JO-võtme tähenduse mõistmine ning seda noodist lauldes kasutamine; allolevate oskussõnade tähenduse mõistmine ja neid praktikas kasutamine: a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, <i>ostinato</i>; d) rütm, meloodia, tempo, vaikselt, valjult, <i>piano</i>, <i>forte</i>, fermaat.</p>
--	--	--	--	--	--	---	---

Valdkonnapädevused					Õppesisu
tunnetab oma loomingu- võimeid	kasutab loovtöodes mitmekesiseid ja muusikalisi väljendusvahendeid	oskab kujundada oma arvamust	Oskab väljendada oma emotsioone	väärtustab, Eesti kultuuri	2.klass
			X	X	1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus)
X					2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid
X	X		X		3. Muusikaline liikumine muusika sisu, meeolelu väljendamine liikumise kaudu; laulu- ja ringmängud.
					4. Omalooming

X	X				<p>lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, plaat- ja rütmipillidel;</p> <p>lihtsamate tekstide: liisusalvide, laulusõnu jne loomine.</p>
		X		X	<p>5. Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <p>Muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja) tutvumine; eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill) tutvumine; kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterite, kirjeldamine ja iseloomustamine ; <i>muusika meeleolu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega.</i></p>
	X				<p>6. Muusikaline kirjaoskus</p> <p>noodivältused, paus, rütmifiguurid: astmetel</p> <p>SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁ põhinevad mudelid; JO-võtme tähenduse mõistmine ning seda noodist lauldes kasutamine;allolevate oskussõnade tähenduse mõistmine ja neid praktikas kasutamine:</p> <p>a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;</p> <p>b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;</p> <p>c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, <i>ostinato</i>;</p> <p>d) rütm, meloodia, tempo, vaikselt, valjult, <i>piano, forte</i>, fermaat.</p>

Ainepädevused									Õppesisu	
mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu	laulab peast kooliastme ühislaule	kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes	väljendab muusika sisu, meeleolu ja liikumise kaudu	loob lihtsamaid tekste: liisusalme, laulusõnu	on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega	on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega	mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust	mõistab JO-võtme tähendust	kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara	2.klass
X	X									1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus)
		X								2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid
			X							3. Muusikaline liikumine muusika sisu, meeleolu väljendamine liikumise kaudu; laulu- ja ringmängud.
				X						4. Omalooming lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, plaat- ja rütmipillidel; lihtsamate tekstide: liisusalvide, laulusõnu jne loomine.
					X	X			X	5. Muusika kuulamine ja muusikalugu Muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja) tutvumine; eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill) tutvumine; kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterite, kirjeldamine ja

										iseloomustamine ; <i>muusika meeleolu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega</i>
							X			<p>6. Muusikaline kirjaoskus</p> <p>noodivältused, paus, rütmifiguurid: </p> <p>astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁ põhinevad mudelid; JO-võtme tähenduse mõistmine ning seda noodist lauldes kasutamine; allolevate oskussõnade tähenduse mõistmine ja neid praktikas kasutamine:</p> <p>a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;</p> <p>b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;</p> <p>c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;</p> <p>d) rütm, meloodia, tempo, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat;</p>

2. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Teab:

- astmeid SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹;
- kooliastme ühislaul: Eesti hümn (F. Pacius), „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus);
- rahvapille (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill);
- JO-võtme tähendust ning kasutab seda praktilistes töödes;
- allolevate rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

Oskab:

- laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt *üksi* ja rühmas;
- väljendada lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- laulda erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule;

kasutada keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või *ostinato* des;

- väljendada pillimängus muusika sisu ja meeleolu;
- tantsida eesti laulu- ja ringmänge;
- luua lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;
- kasutada loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks;
- kirjeldada ning iseloomustada kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- väljendada muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;

2.1.4.3 3.klassi õppesisu, 3 klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Üldpädevused							Õppesisu
Väärtuspädevus	Sotsiaalne pädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatikapädevus	Ettevõtlikkuspädevus	3. klass
X							1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Teele, teele, kurekesed", „Kevadpidu" (Elagu kõik).
		X					2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; muusika sisu ja meeleolu väljendamine pillimängus;

			X			6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmaste mänguvõtete omandamine ning neid musitseerimisel kasutamine
				X	X	3. Muusikaline liikumine muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse väljendamine liikumise kaudu; eesti laulu- ja ringmängud.
X	X					4. Omalooming lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, plaat- ja rütmipillidel; lihtsamate tekstide: liisusalvide, regivärsside, laulusõnu jne loomine. lihtsates kaasmängudes astmemudelite kasutamine; loovliikumise kasutamine muusika meeleolu väljendamiseks.
				X		5. Muusika kuulamine ja muusikalugu Muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja ülesehitus) tutvumine; marssi, valssi ja polka eristamine; kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterite, kirjeldamine ja iseloomustamine ; <i>muusika meeleolu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega.</i>
			X		X	6. Muusikaline kirjaoskus astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA ₁ , SO ₁ , JO ¹ , NA, DI põhinevad mudelid; JO- ja RA-astmerida (duur ja moll) seoses lauludega; rütmifiguurid ja paus: JO-võtme tähenduse mõistmine ning seda noodist lauldes kasutamine; allolevate oskussõnade tähenduse mõistmine ja neid praktikas kasutamine: a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat; e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke latern, segno, volt.

--	--	--	--	--	--	--	--

Valdkonnapädevused					Õppesisu
tunnetab oma loominguulisi võimeid	kasutab loovtöodes mitmekesiseid ja muusikalisi väljendusvahendeid	oskab kujundada oma arvamust	Oskab väljendada oma emotsioone	väärtustab, Eesti kultuuri	3.klass
			X	X	1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Teele, tee, kurekesed" „Kevadpidu" (Elagu kõik ...).
X	X				2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; muusika sisu ja meeoleu väljendamine pillimängus; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmaste mänguvõtete omandamine ning neid musitseerimisel kasutamine;
X	X		X	X	3. Muusikaline liikumine muusika sisu, meeoleu ja ülesehituse väljendamine liikumise kaudu; eesti laulu- ja ringmängud.
X	X				4. Omalooming lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, plaat- ja rütmipillidel; lihtsamate tekstide: liisusalmide, regivärsside, laulusõnu jne loomine. lihtsates kaasmängudes astmemudelite kasutamine; loovliikumise kasutamine muusika meeoleu väljendamiseks.
					5. Muusika kuulamine ja muusikalugu Muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja ülesehitus) tutvumine; marssi, valssi ja polka eristamine;kuulatava muusikapala meeoleu ja

		X	X		<p>karakterite, kirjeldamine ja iseloomustamine ; <i>muusika meeleolu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega.</i></p>
		X			<p>6. Muusikaline kirjaoskus astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI põhinevad mudelid; JO- ja RA-astmerida (duur ja moll) seoses lauludega; rütmifiguurid ja paus:</p> <p> JO-võtme tähenduse mõistmine ning seda noodist lauldes kasutamine; allevate oskussõnade tähenduse mõistmine ja neid praktikas kasutamine:</p> <p>a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat; e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke latern, segno, volt.</p>

Ainepädevused								Õppesisu
laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi	laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule	laulab peast kooliastme ühislause	on omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted	loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha, rütmi- ja plaatpillidel	eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat	õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida	kasutab arvamust väljendades muusikalist	3.klass
X	X	X						1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Teele, teele, kurekesed" „,Kevadpidu" (Elagu kõik).
			X	X				2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; muusika sisu ja meeleolu väljendamine pillimängus; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmaste mänguvõtete omandamine ning neid musitseerimisel kasutamine;
				X				3. Muusikaline liikumine muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse väljendamine liikumise kaudu; eesti laulu- ja ringmängud.
				X				4. Omalooming lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, plaat- ja rütmipillidel; lihtsamate tekstide: liisusalmide, regivärsside, laulusõnu jne loomine. lihtsates kaasmängudes astmemudelite kasutamine;

								loovliikumise kasutamine muusika meeleolu väljendamiseks.
					X	X		<p>5. Muusika kuulamine ja muusikalugu Muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja ülesehitus) tutvumine;</p> <p>marssi, valssi ja polka eristamine;kuulitava muusikapala meeleolu ja karakterite, kirjeldamine ja iseloomustamine ; <i>muusika meeleolu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega.</i></p>
					X	X		<p>6. Muusikaline kirjaoskus astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI põhinevad mudelid;</p> <p>JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega; rütmifiguurid ja paus:</p> <p>JO-võtme tähenduse mõistmine ning seda noodist lauldes kasutamine;alolevate oskussõnade tähenduse mõistmine ja neid praktikas kasutamine:</p> <p>a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;</p> <p>b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;</p> <p>c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;</p> <p>d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat;</p> <p>e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke latern, segno, volt.</p>

3 klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Teab:

- astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI;
- kooliastme ühislaul: Eesti hümn (F. Pacius), „Teele, teele, kurekesed“ „Kevadpidu“ (Elagu kõik);
- eesti rahvapille (kuuldeliselt ja visuaalselt);

- allolevate rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

Oskab:

- laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt *üksi* ja rühmas;
- väljendada lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- laulda eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, *kaanoneid ning* teiste rahvaste laule;
- laulda eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega;
- laulda erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule;
- väljendada muusika sisu ja meeleolu liikumise kaudu;
- tantsida eesti laulu- ja ringmänge;
- luua lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- luua lihtsamaid tekste: liisusalme, laulusõnu jne;
- kasutada loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks;
- kirjeldada ning iseloomustada kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- *väljendada muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;*
- eristada muusikat kuulates marssi, valssi ja polkat;

2.1.5 Õppe- ja kasvatusesmärgid II kooliastmes, 6. klassi lõpetaja teadmised oskused, väärtushinnangud

6. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
- 4) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 6) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 8) julgeb esitada ideid ja rakendab võimete kohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 9) kasutab muusika oskussõnu kuulatavate muusikapalade kirjeldamisel ning suunavate küsimuste abil oma arvamuse põhjendamisel; mõistab autorsuse tähendust;
- 10) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- 11) leiab iseloomulikke jooni Eesti ja teiste maade rahvamuusikas;
- 12) tunneb huvi oma kooli ja paikkonna muusika elu ning -sündmuste vastu ja osaleb selles, mõistab laulupeo traditsiooni tähendust.

2.1.6. Õpitulemused ja õppesisu II kooliastmes

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, on teadlik häälehoiu vajadusest;
- 2) seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g–G2;
- 3) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 4) laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Eesti lipp” (E. Võrk), „Kas tunned maad” (J. Berad), „Kui Kungla rahvas” (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas” (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas” (eesti rahvalaul), „Püha öö” (F. Gruber).

Pillimäng

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- 2) rakendab musitseerides kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid, seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;
- 3) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- 3) väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid.

Omalooming

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob tekste (regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne);
- 3) kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas, tuntumaid Eesti koore, teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- 3) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;
- 4) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse, oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- 5) on tutvunud valikuliselt Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatradsioonidega ja suhtub nendesse lugupidavalt;
- 6) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara;
- 7) teadvustab autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega);

- 4) mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g–G2 tähendust ning kasutab neid musitseerides;
- 5) mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C–a, G–e, F–d tähendust ning kasutab neid musitseerides;
- 6) mõistab oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:
eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhulikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud;
vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;
tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);
tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*.

Õppekäigud

Õpilane:

- 1) arutleb ja avaldab arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Muusika õppesisu II kooliastmes

II kooliastmes tähtsustub töö õpilaste individuaalsete muusikaliste võimete arendamisel ning rakendamisel erinevates muusikalistes tegevustes. Olulised osaoskused on laulmine ja pillimäng. Klassitunnis laudakse *a cappella* ja saatega ühe- ja kahehäälselt, kooris kahe- ja kolmehäälselt. Pillimänguoskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes ning arendatakse edasi kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid.

Muusikalises liikumises on põhirõhk eesti rahvatantsudel ning teiste rahvaste muusika karakteri väljendamisel liikumise abil. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse muusikalise omaloomingu kaudu. Muusika kuulamisega arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtis on osata kasutada muusika oskussõnu arvamuse avaldamisel ja põhjendamisel. Võimaluse korral kuulatakse ka paikkondlike heliloojate ning interpretide loomingut.

Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse mitmesugustes muusikalistes tegevustes.

Õpilaste muusikalise eneseväljenduse oskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms).

Muusika kuulamise kogemuse ning kontserdikultuuri kujundamiseks ja silmaringi avardamiseks külastatakse kontserte ning muusikaetendusi ja käiakse õppekäikudel.

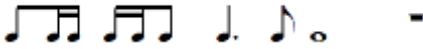
Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

2.1.6.1 4. klassi õppesisu, 4. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

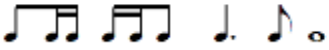
Üldpädevused							Õppesisu
Väärtuspädevus	Sotsiaalne pädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatikapädevus	Ettevõtlikkuspädevus	4. klass
X	X						1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Püha öö" (F. Gruber).
		X					2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine musitseerimisel.
		X			X		3. Muusikaline liikumine meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ning vormi tunnetamine ja väljendamine liikumises;
		X					4. Omalooming rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängu ja/või ostinato loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.
			X				5. Muusika kuulamine ja muusikalugu vokaalmuusika: hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliigid (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koorid ja dirigendid kodukohas; instrumentaalmuusika: pillirühmad (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ; sümfooniaorkestrid; tuntumad Eesti koorid; Eesti laulupidude traditsioon
							6. Muusikaline kirjaoskus

					X	<p>noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:</p> <p>taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4 kaheksandik taktimõõt;</p> <p>2-osaline lihtvorm;</p> <p>I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.</p>
--	--	--	--	--	---	---

Valdkonnapädevused					Õppesisu
tunnetab oma loomingulisi võimeid	kasutab loovtöodes mitmekesiseid ja muusikalisi väljendusvahendeid	oskab kujundada oma arvamust	Oskab väljendada oma emotsioone	väärtustab, Eesti kultuuri	4.klass
				X	1. Laulmine „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Püha öö“ (F. Gruber).
X	X				2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine musitseerimisel.
X	X		X		3. Muusikaline liikumine meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ning vormi tunnetamine ja väljendamine liikumises;
					4. Omalooming

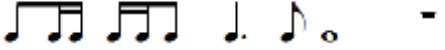
X	X		X	rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängu ja/või ostinato loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.
		X	X	5. Muusika kuulamine ja muusikalugu vokaalmuusika: hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliigid (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koorid ja dirigendid kodukohas; instrumentaalmuusika: pillirühmad (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ; sümfooniaorkestrid; tuntumad Eesti koorid; Eesti laulupidude traditsioon
	X			6. Muusikaline kirjaoskus noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4 kaheksandik taktimõõd; 2-osaline lihtvorm; I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Ainepädevused								Õppesisu		
osaleb meeleldi muusikalistes	laulab eakohaseid laule ja kaanoneid	laulab eesti- ja teiste rahvaste laule	laulab peast kooliastme ühislause	kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.	tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi.	kasutab improvisatsioonides astmemudeleid	kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike kooriliike koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore	kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi ja sümfooniaorkestrit	mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja kahelksandik taktimõõdu tähendust	4.klass
X	X	X								1. Laulmine „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Püha öö“ (F. Gruber).
X			X							2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine musitseerimisel.
X				X						3. Muusikaline liikumine meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ning vormi tunnetamine ja väljendamine liikumises;
				X						4. Omalooming rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängu ja/või ostinato loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; kasutab muusika karakteri ja meeolu väljendamiseks loovliikumist.
							X			5. Muusika kuulamine ja muusikalugu vokaalmuusika: hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliigid (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koorid ja dirigendid kodukohas;

							X	instrumentaalmuusika: pillirühmad (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ; sümfooniaorkestrid; tuntumad Eesti koorid; Eesti laulupidude traditsioon
							X	6. Muusikaline kirjaoskus noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4 kaheksandik taktimõõt; 2-osaline lihtvorm; I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

4. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Teab:

- laulab peast: Eesti hümn (Fr. Pacius), "Püha öö" (F. Gruber);
- duur- ja moll helilaadi ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;
- hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass);
- kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor);
- pilliliike (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);
- koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- järgmisi mõisteid: vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika;
- rütmifiguuride ja pauside tähendust:
- 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähendust ;
- all olevate oskussõnade tähendust:
 - a) tämber
 - b) dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;

c) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara;

Oskab:

- laulda loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga;
- laulda eakohaseid laule ja kaanoneid *a cappella* ja saatega;
- kasutada keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- väljendada liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- luua rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- kuulata ja eristada muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm);
- iseloomustada kuulatavat muusikapala ning põhjendada oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- kuulata ning võrrelda vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor);
- kasutada jägmisi rütmifiguuride ja pauside muusikalistes tegevustes:
- arvestada 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähendust musitseerimisel;
- kasutada allolevate oskussõnade tähendust praktikas:
 - a) klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad
 - b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika;
 - c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);
 - d) dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;
- e) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara;
- arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta.

2.1.6.2 5. klassi õppesisu, 5. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Üldpädevused							Õppesisu
Väärtuspädevus	Sotsiaalne pädevus	Enesemääratluspädevus	Õpinädevus	Suhtluspädevus	Matemaatikapädevus	Ettevõtlikkuspädevus	5. klass
X	X						1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Kas tunned maad" (J. Berad), „Meil aiaäärne tänavas" (eesti rahvalaul),
		X					2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine musitseerimisel.
X							3. Muusikaline liikumine eesti laulu- ja ringmängud
		X		X			4. Omalooming rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängu ja/või ostinato loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel. tekstide: regivärsside, lihtsamate laulusõnade jne loomine.
X							5. Muusika kuulamine ja muusikalugu muusikapalades muusika väljendusvahendite: meloodia, rütmi, tempo, dünaamika, tämbri ja vormi kuulamine ja eristamine, eesti rahvamuusika: rahvalaulu, -pille, -tantsud; eesti rahvamuusika suursündmused;

Valdkonnapädevused						Õppesisu
on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi	tunnetab oma loominguilisi võimeid	kasutab loovtöodes mitmekesiseid muusikalisi väljendusvahendeid	oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma emotsioone	väärtustab kultuuri ja inimese loovust	väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest	5.klass
				X	X	1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Kas tunned maad" (J. Berad), „Meil aiaäärne tänavas" (eesti rahvalaul),
X	X					2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine musitseerimisel.
				X	X	3. Muusikaline liikumine eesti laulu- ja ringmängud
				X		4. Omalooming rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängu ja/või ostinato loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel. tekstide: regivärsside, lihtsamate laulusõnade jne loomine.
			X		X	5. Muusika kuulamine ja muusikalugu muusikapalades muusika väljendusvahendite: meloodia, rütmi, tempo, dünaamika, tämbri ja vormi kuulamine ja eristamine, eesti rahvamuusika: rahvalaulu, -pille, -tantsud; eesti rahvamuusika suursündmused;
						6. Muusikaline kirjaoskus

		X			<p>noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:</p> <p>Helilaad ja helistik helistik C-a;</p> <p>alolevate oskussõnade tähenduse mõistmine ja kasutamine neid praktikas: elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.</p>
--	--	---	--	--	---

Ainepädevused								Õppesisu	
osaleb meelevõtte muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises	oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule	kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades	tantsib eesti laulu- ja ringmänge	loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;	kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi	tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse	mõistab helistike C-a, G-e, F-d tähendust	arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta	5.klass
X	X								1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Kas tunned maad" (J. Berad), „Meil aiaäärne tänavas" (eesti rahvalaul),
X		X							2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine musitseerimisel.
X			X						3. Muusikaline liikumine eesti laulu- ja ringmängud
X				X					4. Omalooming rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängu ja/või ostinato loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel. tekstide: regivärsse, lihtsamate laulusõnade jne loomine.
									5. Muusika kuulamine ja muusikalugu

X					X			X	muusikapalades muusika väljendusvahendite: meloodia, rütmi, tempo, dünaamika, tämbri ja vormi kuulamine ja eristamine, eesti rahvamuusika: rahvalaulu, -pille, -tantsud; eesti rahvamuusika suursündmused;
---	--	--	--	--	---	--	--	---	--

5. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Teab:

- astmeid (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);
- kooliastme ühislaule: Eesti hümn (Fr. Pacius), "Kas tunned maad" (J. Berad), "Meil aiaäärne tänavas" (eesti rhl);
- duur- ja moll helilaadi ning duur- ja moll kolmkõla;
- häälehoiu viise;
- muusika väljendusvahendeid (tempo, dünaamika, tämber, helilaad, rütm, harmoonia);
- eesti rahvamuusikat: rahvalaule, -pille, -tantse;
- eesti rahvamuusika suursündmusi;

- järgmisi helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust:

- allolevate oskussõnade tähendust:

a) eeltakt, viiulivõti, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, diees (\sharp), bemoll (\flat), bekarr (\natural);

b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, improvisatsioon;

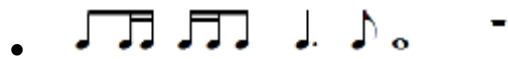
c) tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;

e) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Oskab:

- laulda oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ning väljendusrikkalt;

- laulda eakohaseid ühe- ja kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule *a cappella* ja saatega;
- rakendada muusikalisi teadmisi ning arvestada muusika üksi ja rühmas lauldes;
- laulda meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides;
- kasutada keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- vältida liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- tantsida eesti laulu- ja ringmänge;
- eristada instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;
- eristada eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse;
- nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- kasutada helivältuste, rütmifiguuride ja pauside muusikalistes tegevustes:

- eristada helilaadi ja helistiku (helistikud C – a);
- kasutada allolevate oskussõnade tähendust praktikas:

a) eeltakt, viiulivõti, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põiheli, diees (\sharp), bemoll (\flat), bekarr (\natural);

b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, improvisatsioon;

c) tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;

e) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara .

2.1.6.3 6. klassi õppesisu, 6. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Üldpädevused							Õppesisu
Väärtuspädevus	Sotsiaalne pädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatikapädevus	Ettevõtlikkuspädevus	6. klass
X							1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Eesti lipp" (E. Võrk), „Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas" (saksa rahvalaul
		X					2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine musitseerimisel.
X							3. Muusikaline liikumine eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomuliku karakteri väljendamine liikumise kaudu.
		X					4. Omalooming rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängu ja/või ostinato loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; ekstide: regivärsside, lihtsamate laulusõnade jne loomine.
X	X						5. Muusika kuulamine ja muusikalugu Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonid ; muusikateoste autorikaitse vajalikkuse teadvustamine ning sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega tutvumine.
							6. Muusikaline kirjaoskus

					X	<p>helivälvused, rütmifiguurid ja pausid</p> <p>kaheksandik taktimõõd; helistikud G-e, F-d; bassivõti; allolevate oskussõnade tähenduse mõistmine ja kasutamine neid praktikas: a) elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused; b) ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel; c) rondo, variatsioon, d) pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika;</p> <p>I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.</p>
--	--	--	--	--	---	--

Valdkonnapädevused						Õppesisu
on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi	tunnetab oma loomingulisi võimeid	kasutab loovtöödes mitmekesiseid muusikalisi väljendusvahendeid	oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma emotsioone	väärtustab kultuuri ja inimese loovust	väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest	6.klass
				X	X	1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Eesti lipp" (E. Võrk), „Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas" (saksa rahvalaul)

	X	X				<p>2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine musitseerimisel.</p>
X				X		<p>3. Muusikaline liikumine eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomuliku karakteri väljendamine liikumise kaudu.</p>
X	X	X				<p>4. Omalooming rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängu ja/või ostinato loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; tekstide: regivärsside, lihtsamate laulusõnade jne loomine.</p>
				X		<p>5. Muusika kuulamine ja muusikalugu Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonid ; muusikateoste autorikaitse vajalikkuse teadvustamine ning sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega tutvumine.</p>
						<p>6. Muusikaline kirjaoskus helivältused, rütmifiguurid ja pausid</p> <p>kaheksandik taktimõõt; helistikud G-e, F-d; bassivõti; alolevate oskussõnade tähenduse mõistmine ja kasutamine neid praktikas: a) elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused; b) ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel; c) rondo, variatsioon, d) pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika;</p> <p>I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.</p>

Ainepädevused								Õppesisu
seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g-G2								6.klass
laulab peast kooliastme ühislause	X							
rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid		X						
väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid			X					
loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel				X				
on tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonidega								
teab bassivõtme tähendust								
Kasutab infotehnoloogia võimalusi								
mõistab autorisuse tähendust								
								<p>1. Laulmine „Eesti hümn" (F. Pacius), „Eesti lipp" (E. Võrk), „Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas" (saksa rahvalaul)</p> <p>2. Pillimäng keha-, rütmi- ja plaatpillid; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine musitseerimisel.</p> <p>3. Muusikaline liikumine eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomuliku karakteri väljendamine liikumise kaudu.</p> <p>4. Omalooming rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängu ja/või ostinato loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; tekstide: regivärsside, lihtsamate laulusõnade jne loomine.</p>

					X				<p>5. Muusika kuulamine ja muusikalugu Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonid ; muusikateoste autorikaitse vajalikkuse teadvustamine ning sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega tutvumine.</p>
X								X	<p>6. Muusikaline kirjaoskus helivältsed, rütmifiguurid ja pausid</p> <p>kaheksandik taktimõõt; helistikud G-e, F-d; bassivõti; allevate oskussõnade tähenduse mõistmine ja kasutamine neid praktikas: a) elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused; b) ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel; c) rondo, variatsioon, d) pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika;</p> <p>I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.</p>

6. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Teab:

- kooliastme ühislaule: Eesti hümn (Fr. Pacius), "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann), "Mu isamaa armas" (saksa rhvl), "Meil aiaäärne tänavas" (eesti rhl), "Eesti lipp" (E. Võrk);
- Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa muusikat iseloomustavaid joone, heliloojaid, pille;
- muusikateoste autoriõigustest;
- kaheksandik taktimõõtu;
- helistikke G-e, F-d;
- allolevate oskussõnade tähendust:
 - a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees (\sharp), bemoll (\flat), bekarr (\natural);
 - b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, improvisatsioon;
 - c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);
 - d) tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;
 - e) + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara .

Oskab:

- laulda eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule *a cappella* ja saatega;
- rakendada muusikalisi teadmisi ning arvestada muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- laulda meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);
- kasutada keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- väljendada liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt)
- luua rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

- loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- kasutada muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist;
- iseloomustada kuulatavat muusikapala ning põhjendada oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega;
- kasutada allolevaid oskussõnu praktikas:
 - a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees (\sharp), bemoll (\flat), bekarr (\natural);
 - b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, improvisatsioon;
 - c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);
 - d) tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*;
 - e) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara .

2.1.8. Õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 2) mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid laulu õppimisel;
- 3) kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 4) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 5) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 6) laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri” (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter), „Saaremaa vals” (R. Valgre), „Kalevite kants” (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär).

Pillimäng

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või kuuekeelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- 2) rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- 3) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

- 1) tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- 2) väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

Omalooming

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 3) loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne);
- 4) väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning

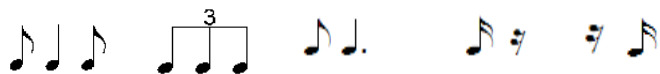
muusikateose ülesehitust;

- 2) eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
- 3) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise;
- 4) teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke);
- 5) tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- 6) on tutvunud Eesti ning valikuliselt Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 7) arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 8) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevat kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
- 4) mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
- 5) teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- 6) mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.
elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;
ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;
rondo, variatsioon;
pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika.

Õppekäigud

Õpilane:

- 1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- 2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusika oskussõnavara.

Muusika õppesisu III kooliastmes

III kooliastmes on tähelepanu keskmes õpilaste iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis lauldakse nii ühe- kui ka mitmehäälselt, kooris kahe- või kolmehäälselt. Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarriga akordmänguvõtted.

Laulmine ja pillimäng pakuvad muusikalise omaloomingu ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksi kui ka rühmatöona. Õpilaste huvi toetamiseks pop- ja rokkmuusika vastu tuleks leida koolis ansamblimängu harrastamise võimalusi.

Muusikat kuulates on tähtis kujundada kuuldu põhjal oma arvamus ning seda argumenteeritult põhjendada nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika oskussõnavarale.

Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes.

Õpilaste isikupärast esinemisoskust toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms).

Et arendada kuulamiskogemust, kujundada kontserdi külastamise kultuuri ning avardada silmaringi, külastatakse kontserte ja muusikaetendusi ning käiakse mitmesugustel õppekäikudel, kohtutakse paikkonna, aga ka Eesti tuntud heliloojate ja interpreetidega.

Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

2.1.8.1 7. klassi õppesisu, 7. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Üldpädevused							Õppesisu
Väärtuspädevus	Sotsiaalne pädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatikapädevus	Ettevõtlikkuspädevus	7. klass
						X	Laulmine
							Ühislaulud:“Eesti hümn“(F.Pacius) „Mu isamaa on minu arm“(G.Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“(V.Oksvort), „Kalevite krants“(P.Veebel)
							Ühe- ja kahehäälneline laulmine (relatiivne helikõrgus)
							Maaailma rahvaste laulud
		X					Pillimäng
							Keha- rütmilise ja plaadipillid
X							Muusikaline liikumine
							Rahvatantsud, laulumängud, teiste rahvaste tantsud, loovliikumine
					X		Omalooming
							Improviseerimine, rütmilise- meloodiline kaasmängimine, ostinaatod
				X			Muusika kuulamine ja muusikalugu
							Eesti pärimuusika,Idamaade muusikapärandid, muusikapillide eristamine,kuulmisoskuse kujundamine
			X				Muusikaline kirjaoskus
							Helivältsused, pausid, taktimõõt, relatiivsed helikõrgused, tähtnimetused, helistikud C-a, G-e,F-d, oskussõnavara. Orkester, partituur
	X						Õppekäigud Kontsertide, muusikaetenduste, muuseumide jm külastused, arutlus, analüüs, muusikaline oskussõnavara

Valdkonnapädevused										Õppesisu				
On omandanud loovtegevuse ja	Tunnstab oma loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid lahendusi	Kasutab loovtöodes mitmekesiseid muusikalisi väljendusvahendeid	Arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust	Osaleb kunstide individuaal- ja koostööprojektkides	Hindab lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist	Märkab kultuuritraditsioone ja maailmakultuuri	Mõistab muusika osatähtsust nüüdisaegses	Aktsepteerib kultuurinähtusi ning oskab kriitilis-loominguliselt hinnata massi- ja süvakultuuri	Väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri	Väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust	Otsib kultuurinähtuste seoseid eri valdkondades	7.klass
					X						X			Laulmine
														Ühislaulud:“Eesti hümn“(F.Pacius) „Mu isamaa on minu arm“(G.Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“(V.Oksvort), „Kalevite krants“(P.Veebel)
									X					Ühe- ja kahehäälnelaulmine (relatiivne helikõrgus)
								X						Maailma rahvaste laulud
														Pillimäng
	X													Keha- rütmi- ja plaatpillid
		X										X		Muusikaline liikumine
														Rahvatantsud, laulumängud, teiste rahvaste tantsud, loovliikumine
	X													Omalooming
														Improviseerimine, rütmilis- melodiline kaasmängimine, ostinaatod
				X			X		X					Muusika kuulamine ja muusikalugu
														Eesti pärimuusika,Idamaade muusikapärand, muusikapillide eristamine,kuulmisoskuse kujundamine
														Muusikaline kirjaoskus

- oskab analüüsida külastatud kontserdi või muusikalavastusi (Lastemuusikakooli kontsertide külastamine, linnakontserdid)

2.1.8.2 8. klassi õppesisu , 8. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Üldpädevused							Õppesisu
Väärtuspädevus	Sotsiaalne pädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatikapädevus	Ettevõtlikkuspädevus	8. klass
						X	Laulmine
							Ühislaulud:“Eesti hümn“ (F.Pacius), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V.Ojakäär)
							Ühe- ja kahehäälneline laulmine, kaanonid (relatiivne, tähtnimetused)
							Maailma rahvaste laulud
		X					Pillimäng
							Keha-, rütmi- ja plaatpillid, plokkflööt (6-keelne väikekannel)
X							Muusikaline liikumine
							Rahvatantsud, laulumängud, teiste rahvaste tantsud, loovliikumine
					X		Omalooming
							Improviseerimine, rütmilis- meloodiline kaasmängimine, ostinaatod, regivärsid, laulusõnad, infotehnoloogia
				X			Muusika kuulamine ja muusikalugu
							Eesti, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika muusika. Pop- ja rockmuusika. Autoriõigused
			X				Muusikaline kirjaoskus

											Helivältused, pausid, taktimõõt, relatiivsed helikõrgused, tähtnimetused, helistikud C-a, G-e,F-d, oskussõnavara. Muusikapillid, rock- ja popmuusika
	X										Õppekäigud Kontsertide, muusikaetenduste, muuseumide jm külastused, arutlus, analüüs, muusikaline oskussõnavara

Vakdkonnapädevused											Õppesisu			
On omandanud loovtegevuse ja	Tunnetab oma loominguilisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid lahendusi	Kasutab loovtöodes mitmekesiseid muusikaliosi väljendusvahendeid	Arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust	Osaleb kunstide individuaal- ja koostööprojektides	Hindab lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist	Märkab kultuuritraditsioone ja maailmakultuuri	Mõistab muusika ning kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas	Aktsepteerib kultuurinähtusi ning oskab kriitilis-loominguliselt hinnata massi- ja süvakultuuri	Väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri	Väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust	Otsib kultuurinähtuste seoseid eri valdkondades	8.klass
			X					X	X	X				Laulmine
														Ühislaulud: „Eesti hümn“ (F.Pacius), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V.Ojakäär)
														Ühe- ja kahehäälnelaulmine, kaanonid (relatiivne, tähtnimetused)
														Maailma rahvaste laulud
X														Pillimäng
														Keha-, rütmi- ja plaatpillid, plokkflööt (6-keelne väikekannel)
		X												Muusikaline liikumine
											X			Rahvatantsud, laulumängud, teiste rahvaste tantsud, loovliikumine

	X				X										Omalooming
															Improviseerimine, rütmilis- meloodiline kaasmängimine, ostinaadod, regivärsid, laulusõnad, infotehnoloogia
				X								X			Muusika kuulamine ja muusikalugu
															Eesti, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika muusika. Pop- ja rockmuusika. Autoriõigused
					X										Muusikaline kirjaoskus
															Helivältused, pausid, taktimõõt, relatiivsed helikõrgused, tähtnimetused, helistikud C-a, G-e,F-d, oskussõnavara. Muusikapillid, rock- ja popmuusika
						X			X					X	Õppekäigud Kontsertide, muusikaetenduste, muuseumide jm külastused, arutus, analüüs, muusikaline oskussõnavara

Ainepädevused											Õppesisu	
X	X	X										8.klass
												Laulmine
												Ühislaulud: "Eesti hümn" (F.Pacius), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V.Ojakäär)

													Ühe- ja kahehäälneline laulmine, kaanonid (relatiivne, tähtnimetused)
													Maailma rahvaste laulud
			X		X								Pillimäng
													Keha-, rütmi- ja plaatpillid, plokkflööt (6-keelne väikekannel)
				X									Muusikaline liikumine
													Rahvatantsud, laulumängud, teiste rahvaste tantsud, loovliikumine
						X							Omalooming
													Improviseerimine, rütmilis- meloodiline kaasmängimine, ostinaadod, regivärsid, laulusõnad, infotehnoloogia
						X	X	X			X	X	Muusika kuulamine ja muusikalugu
													Eesti, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika muusika. Pop- ja rockmuusika. Autoriõigused
									X				Muusikaline kirjaoskus
													Helivältused, pausid, taktimõõt, relatiivsed helikõrgused, tähtnimetused, helistikud C-a, G-e, F-d, oskussõnavara. Muusikapillid, rock- ja popmuusika
										X			Õppekäigud Kontsertide, muusikaetenduste, muuseumide jm külastused, arutus, analüüs, muusikaline oskussõnavara

8. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Teab:

ühislauluvara-Eesti hümn, „Hoia, Jumal, Eestit”(J.Aavik) , “Mu kodu”(U.Naissoo),”Põhjamaa”(Ü.Vinter), kaanonid, rahvalaulud

- rock- ja popmuusika stiile: kantri, rock’n’roll, folk rock, soul, funk, disko, hip-hop, punk rock, grunge jt
- klahvpille ja nende ehitust. Teab elektrofonide ehitust ja eristab akustilistest pillidest kuulumise järgi.
- Agoogikamärke: *ritenuto*, *accelelerando*, *moderato*, *andante*, *adagio*, *largo* ning artikulatsioonimärke *staccato*, *legato* jt

- Hispaania, Ladina- Ameerika (Brasiilia, Argentiina, Kuuba, Jamaica, Mehhiko) ja Põhja- Ameerika (Eskimod, Indiaanlased) Euroameerika- ja Afroameerika rahvaste muusikat. Oskab neid iseloomustada ja eristada muusikat kuulmise järgi.
- muusikatehnika arenguhooni (esimesest fonograafist tänapäevani)
- popmuusika kultuuri Eestis 1920-1990 aastad
- superstaare (F.Mercury, B.Adams, W.Huston, M.Jakson jt)

Oskab:

- õpetaja vabal valikul laulda erinevaid laule ja kaanoneid
- kirjeldada muusikatööstust ja äri. Teab autorite õigusi (EAÜ, EEL)
- kirjeldada tööstusliku popmuusika algust (Tin Pan Alley, popmuusika)
- kirjeldada elektroonilist popmuusikagt(house, techno, ambient, trance, breakbeat, jungle, drum'n'bass)

2.1.8.3 9. klassi õppesisu, 9. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Üldpädevused							Õppesisu
Väärtuspädevus	Sotsiaalne pädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatikapädevus	Ettevõtlikkuspädevus	9. klass
						X	Laulmine
							Ühislaulud: „Eesti hümn“(F.Pacius), „Saaremaa valss“(R.Valgre), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“(A.Mattiisen)
							Ühe-, kahe- ja kolmehäälne laulmine(tähtnimetused, relatiivne helikõrgus), kaanonid
							Maailma rahvaste laulud
		X					Pillimäng
							Keha-, rütmi- ja plaatpillid, plokkflööt (6-keelne väikekannel), kitarr
X							Muusikaline liikumine
							Rahvatantsud, laulumängud, teiste rahvaste tantsud, loovliikumine
					X		Omalooming
							Improviseerimine, rütmilis- meloodiline kaasmängimine, ostinaadod, regivärsid, laulusõnad, loovliikumine,infotehnoloogia
				X			Muusika kuulamine ja muusikalugu
							Džass-, filmi – ja lavamuusika, muusika suursündmused, kuulmisoskuse kujundamine
			X				Muusikaline kirjaoskus

							Helivältused, pausid, taktimõõt, relatiivsed helikõrgused, tähtnimetused, helistikud C-a, G-e,F-d, oskussõnavara. Ooper, operett, ballett, muusikal , sümfoonia, instrumentaalkontsert,gospel, spirituaal
	X						Õppekäigud Kontsertide, muusikaetenduste, muuseumide jm külastused, arutlus, analüüs, muusikaline oskussõnavara

Õppesisu														
On omandanud loovtegevuse ja	Tunnetab oma loominguilisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid lahendusi	Kasutab loovtöodes mitmekesiseid muusikaliosi väljendusvahendeid	Arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust	Osaleb kunstide individuaal- ja koostööprojektides	Hindab lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist	Märgab kultuuritraditsioone ja maailmakultuuri	Mõistab muusika ning kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas	Aktsenteerib kultuurinähtusi ning oskab kriitilis-loominguliselt hinnata massi- ja stivakultuuri	Väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri	Väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust	Otsib kultuurinähtuste seoseid eri valdkondades	9.klass
									X	X			Laulmine	
													Ühislaulud: „Eesti hümn“(F.Pacius), „Saaremaa valss“(R.Valgre), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“(A.Mattiisen)	
													Ühe-, kahe- ja kolmehäälnelaulmine(tähtnimetused, relatiivne helikõrgus), kaanonid	
													Maailma rahvaste laulud	
	X												Pillimäng	
													Keha-, rütmi- ja plaatpillid, plokkflööti (6-keelne väikekannel), kitarr	
		X						X					Muusikaline liikumine	
											X		Rahvatantsud, laulumängud, teiste rahvaste tantsud, loovliikumine	
X						X							Omalooming	
													Improvisatsioon, rütmilis- meloodiline kaasmängimine, ostinaad, regivärsid, laulusõnad, loovliikumine, infotehnoloogia	
		X				X	X						Muusika kuulamine ja muusikalugu	

			X									X	Pillimäng
													Keha-, rütmi- ja plaatpillid, plokkflööt (6-keelne väikekannel), kitarr
			X										Muusikaline liikumine
													Rahvatantsud, laulumängud, teiste rahvaste tantsud, loovliikumine
				X	X								Omalooming
													Improviseerimine, rütmilis- meloodiline kaasmängimine, ostinaatod, regivärsid, laulusõnad, loovliikumine, infotehnoloogia
							X						Muusika kuulamine ja muusikalugu
													Džass-, filmi – ja lavamuusika, muusika suursündmused, kuulmisoskuse kujundamine
								X	X	X			Muusikaline kirjaoskus
													Helivältsused, pausid, taktimõõt, relatiivsed helikõrgused, bassivõti, tähtnimetused, helistikud C-a, G-e, F-d, Oskussõnavara: ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, gospel, spirituaal
											X	X	Õppekäigud Kontsertide, muusikaetenduste, muuseumide jm külastused, arutlus, analüüs, muusikaline oskussõnavara

9. klassi lõpetaja teadmised ja oskused

Teab:

- koolistme ühislauluvara-Eesti hümn, “Puu on puude kõrgune” “Santa Lucia”, “Mul meeles veel”, “Eesti lipp”.
- hääleliike ja teab, kuidas tekib hääl (häälemurre, hääleorganid, häälepaeladjt).
- muusikavorme ja žanre: ooper, operett, ballett, muusikal. Oskab neid eristada.
- agoogikamärke *ritenuto*, *accelerando*, *moderato*, *andante*, *adagio*, *largo* ning artikulatsioonimärke *staccato*, *legato*.
- muusikateooriat (helivältsusi, rütmi, helilaade, intervale, dünaamikat, vormi, tempot, madaldus- ja kõrgendusmärke).
- Eesti muusikateatri arengulugu (Vanemuine, Estonia).
- Jazzmuusika ajalugu Eestis: Valgre fenomen, 1950-1990 aastad, B.Kõrver, V.Ojakäär, L.Saarsalu jt
- muusika esitamise koosseise: ansambel, orkester ja eristabda kuulmise järgi.
- jazzmuusika põhijooni ja jazzmuusika stiile: swing, bebop, cool jazz, jazz rock jt
- nimetada muusikaajaloo väljapaistvaid heliloojaid seoses muusikažanrite õppimisega (R.Wagner, G.Verdi, I.Kalman, L.A.Webber, R.Rodgers jt).

Oskab:

- õpetaja vabal valikul laulda erinevaid laule ja kaanoneid.
- eristada lauldes ja kuulatud muusikas 2/4, 3/4, 4/4 taktimõõtu, määrab kuulmise järgi helilaadi.
- kirjeldada filmimuusika ajalugu (teab helioperaatori, helirežissööri tööd, helilindistamisprotsessi jm).
- valikuliselt külastada kontserte ja muusikalavastusi ning kasutada omandatud teadmisi ja oskusi muusika analüüsimisel

2.1.9 Praktilised tööd

I kooliastme õpilane:

- osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis;
- laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause;
- laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- rakendab pillimängu kaasmängudes.

II kooliastme õpilane:

- laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt;
- laulab peast kooliastme ühislause;
- kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille;
- tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone;
- loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne.

III kooliastme õpilane:

- järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.
- eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
- eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise.

2.1.10 Füüsiline keskkond

Muusikatunnid toimuvad muusikaklassis, kus on selleks vajalikud tingimused ja vahendid:

- internetiühendusega arvuti projektor ja ekraan;
- mööbel, mis võimaldab korraldada rühmatööd;
- naturaalklaver ja klaveritool;
- muusikakeskus HIFI;
- noodijoonestikuga tahvel;
- rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;
- instrumentarium **Orffi instrumentarium:**
 - plaatpillid: kellamäng; ksülofon; metallofon; kromaatiline kõlaplaatide komplekt
 - rütmipillid: võrutrummid, tamburiin, marakaad, kõlapulgad, trianglid, agogo, kõlakarp/kõlatoru, kastanjetid, guiro, kuljused.
- fonoteek (CD-d, DVD-d, VHS-d.)

Üldalused

2.2. Kunstiõpetus

2.2.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) kasutab oma loomingulises tegevuses ja teiste tööde käigus loovat ja kriitilist mõtlemist, oskab leida lahendusi probleemidele;
- 2) tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali,
- 3) tunneb visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning loob erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja omandatud tehnikaid;
- 4) töötab iseseisvalt ja teeb koostööd teiste õpilaste ning õpetajaga;
- 5) eksperimenteerib kasutades töövahendeid, mõtteid, ideid, kunstialaseid mõisteid, materjale ning erinevaid tehnikaid;
- 6) kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- 7) analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- 8) märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökonoomilisi aspekte;
- 9) tunneb ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 10) seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 11) mõistab kunsti kui kultuurivahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli tänapäeva ühiskonnas;
- 12) kasutab saadud teadmisi ja omandatud oskusi teistes ainetes ja olmes;
- 13) toimib eetiliselt ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas;
- 14) väljendab oma arvamust ja näitab oma teadmisi suuliselt ja kirjalikult, kasutades kunstialast sõnavara;
- 15) mõttestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 16) teab ameteid ja elukutseid, mis on seotud kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga;

2.2.2. Õppeaine kirjeldus

Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiklikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Kunst võimaldab õpilastel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse mailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist.

Kunstiõpetuses kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- 1) uurimine ja oma ideede arendamine,
- 2) väljendusvahendite loov rakendamine,
- 3) teadmised visuaalkultuurist,
- 4) mõtestamine ja refleksioon.

Ülalnimetatud osaoskuste kujundamine ja arendamine on seotud läbi õpilaste loova ning iseseisva mõtlemisioskuse arenemise ja uute teadmiste omandamise, kinnistamise ning praktilise loovtegevuse. Oskused kujunevad järjepidevas protsessis, milles seostatakse teadmisi kunstiajalooost nüüdisaja kunstiga, ruumilise keskkonna disainist visuaalkultuuri arengusuundadega.

Tähtsaks on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemina kui ka võtmena ümbritseva elu mõtestamiseks, arusaamiseks ja tunnetamiseks.

Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele aluseks on õppekäigud muuseumidesse, galeriidesse ja näitustele. Oluliseks on luua seos mineviku ja tänapäeva nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ning visuaalsest kultuurist lähiümbruse ja Eesti keskkonnas.

2.2.3. Õppe- ja kasvatuseesmärgid I kooliastmes, 3. klassi lõpetaja teadmised, oskused, väärtushinnangud.

Kunsti õppe- ja kasvatuseesmärgid I kooliastmes

3. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb kunstiõppes rõõmu loovast ja mängulisest tegutsemisest;
- 2) julgeb katsetada oma ideede ja mõtete erinevaid visuaalseid väljendusi;
- 3) oskab töötada iseseisvalt ja teha koostööd, väärtustab erinevaid lahendusi;
- 4) tunneb huvi lähikonna kultuuriobjektide vastu.

2.2.4. Õpitulemused ja õppesisu I kooliastmes

Õpitulemused

3. klassi lõpetaja:

- 1) esitab oma ideede erinevaid lahendusi;
- 2) rakendab kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise võtteid, oskab välja tuua kujutatava iseloomulikud jooned;
- 3) rakendab oma töödes mitmekesiseid kunstitehnikaid ja töövõtteid;
- 4) kasutab olulisemaid kunstimõisteid kunstiteoste ning enda ja kaaslaste loovtööde üle arutledes;
- 5) oskab nimetada Eesti kunstnikke, lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte;
- 6) uurib igapäevaste esemete vormi ja otstarbe seoseid, teab, kuidas luua ning tarbida säästvalt, arutleb ümbritseva visuaalse

kultuuri nähtuste üle;

7) tuleb toime virtuaalsetes keskkondades, teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.

Õppesisu

- 1) Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid.
- 2) Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
- 3) Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
- 4) Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
- 5) Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne).
- 6) Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
- 7) Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
- 8) Kodukoha loodus- ja tehiskeskkond, ruum ja ehitised keskkonnas.
- 9) Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
- 10) Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
- 11) Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

2.2.4.1. 1. klassi õppesisu, 1. klassi lõpetaja teadmised, oskused.

Üldpädevused							Õppesisu
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.	Ettevõtlikkuspädevus	1. klass 2 nädalatundi
X		X	X		X	X	Visuaalse kompositsiooni baaselemendid: joon, värv, vorm, ruum, rütm.
X	X	X	X	X	X	X	Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
		X	X		X	X	Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning vahendid: joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, voolimine jne.
X	X	X	X	X	X	X	Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
	X	X	X		X	X	Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
			X		X	X	Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
X	X	X	X	X		X	Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X	X	X	X	X	X	X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.
X	X	X	X	X		X	Kodukoha loodus- ja tehiskeskkond, ruum ja ehitis keskkonas.
X	X	X	X	X		X	Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
X	X	X	X	X		X	Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid.

Valdkonnapädevused														Õppesisu		
On omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse	Tunnetab oma loominguilisi võimeid.	Väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke	Kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi vahendeid	Arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle.	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust.	Osaleb kunstide individuaal- ja koostööprojektides.	Peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist.	Märkab kultuuritraditsiooni ning maailma kultuuri	Mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas	Aktsepteerib kultuurinähtusi.	Omap ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsetest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.	Väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri.	Tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest.	Seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval.	<p>1.klass 2 nädalatundi</p> <p>Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).</p> <p>Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.</p> <p>Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne)</p> <p>Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.</p>
X	X	X	X		X	X	X	X	X		X	X	X			
X	X	X	X		X		X	X				X			X	
X	X	X	X		X	X	X	X				X			X	
X	X	X	X		X	X	X	X				X			X	

X	X	X	X				X	X				X			X	Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
			X				X	X					X			Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
X	X		X			X	X	X				X				Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X		X		X	X	X	X	X	X		X	X			X	Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X					X	X	X		X		X	X	X	Kodukoha loodus- ja tehiskeskkond, ruum ja ehitised keskkonnas.
X	X	X	X		X	X	X	X	X		X				X	Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

X	X	X	X	X		X	X	X	X	X		X	X	X	X	Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X		Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
	X	X	X					X	X				X	X	X	Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
X		X	X	X	X	X			X			X		X	X	Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X	X	X	X	X		X	X	X		X	X	X	X	X		Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X	X	X		X	X	X	X	X		X	X	X		Kodukoha loodus- ja tehiskeskkond, ruum ja ehitiskeskkonnas.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	Reaalsed ning virtuaalsed kunstija meediakeskkonnad.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X		Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

1.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Teab:

- sooje ja külmi toone.
- heledaid ja tumedaid toone.
- kolme põhitooni.
- kuidas kujutada lähiümbruse loodust.
- aastaegadest tingitud erinevuste kujutamist looduses.
- kuidas joonistada pildilisi jutustusi (raamatutegelasi, raamatust kajastuvat jne).
- kuidas kujutada inimesi, esemeid ja loodusobjekte.
- kuidas kasutada erinevaid tehnikaid –pitsmistehnika, grataažitehnika jne.
- kuidas töötada kattevärvidega, värvi- ja viltpliaatsitega.

Oskab:

- leida head ja huvitavat oma kaaslaste ja iseenda töös.
- joonistada taimi, loomi, linde, inimesi seisvas asendis.
- maalida kattevärvidega.
- tabada värvirütmi.
- paberipinnal orienteeruda, paberipinda õigesti planeerida.

2.2.4.2. 2.klassi õppesisu, 2.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Üldpädevused							Õppesisu
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.	Ettevõtlikkuspädevus	2. klass 1,5 nädalatundi
X		X	X		X	X	Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
X	X	X	X	X	X	X	Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
		X	X	X	X	X	Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne)
X	X	X	X	X	X	X	Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
	X	X	X	X	X	X	Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
X	X	X	X	X	X	X	Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
X	X	X	X	X		X	Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X	X	X	X	X		X	Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X	X	X		X	Kodukoha loodus- ja tehiskeskkond, ruum ja ehitised keskkonnas.
X	X	X	X	X	X	X	Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
X	X	X	X	X	X	X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

Valdkonnapädevused															Õppesisu	
X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X					Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
X	X	X	X	X	X		X	X				X	X	X		Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži
On omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi.	Tunnetab oma loominguilisi võimeid.	Väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi.	Kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi vahendeid.	Arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle.	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma emotsioone.	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust.	Osaleb kunstide individuaal- ja koostööprojektides.	Peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist.	Märkab kultuuritraditsioone ning maailma kultuuri mitmekesisust.	Mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas.	Aktsepteerib kultuurinähtusi.	Omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsetest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.	Väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri.	Tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest.	Seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval.	
															2.klass 1,5 nädalatundi	

																valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne)
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
X	X	X	X		X	X	X	X	X		X	X			X	Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
X							X	X				X	X			Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitsemine.
X	X	X	X			X	X	X		X	X	X	X	X		Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Kodukoha loodus- ja tehiskeskond, ruum ja ehitiskeskonnas.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				X	Reaalsed ning virtuaalsed kunstija meediakeskkonnad.
X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X		X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

Ainepädevused													Õppesisu			
Tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemises.	Katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi.	Tegutseb iseseisvalt .	Teeb koostööd.	Tunneb huvi lähikonna kutuuriobjektide vastu.	Loob ja tarbib säästvalt.	Väärtustab erinevaid lahendusi.	Toob välja kujutatava kõige iseloomulikumad jooned	Rakendab kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise võtteid.	Kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid	Nimetab Eesti kunstnikke, tunneb lähimbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte.	Käib kunstmuuseumides ja näitustel ning arutleb kunstitehnikate üle	Kasutab olulisemaid ainemõisteid arutlustes.	Seostab igapäevaste esemete vormi otstarbega.	Tuleb toime nii reaalses kui ka virtuaalses kultuuri- ja õppekeskkonnas.	Teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.	2.klass 1,5 nädalatundi
X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X			Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).	
X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X			Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.	
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X		Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine,

																pildistamine, vormimine, voolimine jne)
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X		Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
X	X	X	X		X	X	X	X	X			X	X	X		Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
		X	X	X	X	X		X	X					X	X	Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
X		X	X	X	X	X			X			X		X	X	Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X			Kodukoha loodus- ja tehiskeskond, ruum ja ehitiskeskonnas.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		X	Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

2.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Teab:

- küllaspõhitoone (kollane, punane, sinine).
- sooje ja külmi, heledaid ja tumedaid toone.
- kuidas väljendada meeleolu värvilaikudena (aastaajad looduses).
- musta ja valge kasutamist.
- kuidas teha kollaaži.
- kuidas joonistada eluta looduse vorme ja tehismorme (akvarellpliiats, õlikriit).
- kuidas kujutada liikumisasendis inimest, looma, lindu, muinasjututegelast, sõidukit.
- märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas.

Oskab:

- leida head ja huvitavat oma kaaslaste ja iseenda töös.
- väärtustada enda töödest erinevaid lahendusi.
- joonistada taimi, loomi, linde, inimesi seisvas ja liikuv asendis.
- maalida kattevärvidega.
- tabada värvirütmi.
- paberipinnal orienteeruda, paberipinda õigesti planeerida.
- kasutada ohutult töömaterjale, -vahendeid ja kunstitehnikaid loominguliseks eneseväljenduseks.

2.2.4.3. 3. klassi õppesisu, 3.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Üldpädevused							Õppesisu
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.	Ettevõtlikkuspädevus	3. klass 1 nädalatund
X		X	X	X	X	X	Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
X	X	X	X	X	X	X	Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
X	X	X	X	X	X	X	Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne)
X	X	X	X	X	X	X	Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
X	X	X	X	X	X	X	Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
X	X	X	X	X	X	X	Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
X	X	X	X	X	X	X	Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X	X	X	X	X		X	Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X	X	X	X	X	Kodukoha loodus- ja tehiskeskkond, ruum ja ehitised keskkonnas.
X	X	X	X	X	X	X	Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
X	X	X	X	X	X	X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

Valdkonnapädevused															Õppesisu	
On omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse	Tunnetab oma loominguulisi võimeid.	Väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi	Kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi vahendeid	Arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma emotsioone	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust.	Osaleb kunstide individuaal- ja koostööprojektides.	Peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist.	Märkab kultuuritraditsioone ning maailma kultuuri mitmekesisust.	Mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas	Aktsepteerib kultuurinähtusi.	Omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsetest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.	Väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri.	Tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest.	Seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval.	
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne)
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
3.klass 1 nädalatund																

	X	X					X	X	X			X	X	X	X	Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X		Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Kodukoha loodus- ja tehiskeskkond, ruum ja ehitised keskkonnas.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne)	
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.	
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.	
	X	X	X	X	X	X			X					X	X	X	Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitsemine.
X	X	X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X			Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			Kodukoha loodus- ja tehiskeskond, ruum ja ehitis keskkonnas.
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

3.klaasi lõpetaja teadmised ja oskused.

Teab:

- küllaspõhitoone (kollane, punane, sinine).
- sooje ja külmi, heledaid ja tumedaid toone.
- lähiümbruse olulisi loodusobjekte.
- erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid.
- värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni;
- kuidas leida kujutatava kõige iseloomulikumad jooned.
- lihtsamaid ornamente (nt geomeetrilise).

Oskab:

- kasutada ohutult töömaterjale, -vahendeid ja kunstitehnikaid loominguliseks eneseväljenduseks.
- valmistada mahulisi figuure ning mänguasju voolimis- ja muudest materjalidest.
- kujutada liikuvaid figuure.
- pidada silmas pildi kompositsioonireegleid.
- luua ja kasutada lihtsamaid faktuure.
- teha kollaaži .
- kunstiteoseid lihtsas vormis kirjeldada ja oma eelistusi põhjendada.
- väärtustada enda töödest erinevaid lahendusi.
- märgata kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas.

2.2.5. Õppe- ja kasvatuseesmärgid II kooliastmes, 6.klassi lõpetaja teadmised, oskused, väärtushinnangud.

- tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve, hindab enda jateiste isikupära;
- eksperimenteerib mõtete, vahendite, materjalide ja kunstitehnikatega;
- tegutseb loovates ja uurimuslikes rühmatöodes ühisetulemuse nimel;
- rakendab oma loomingulisi võimeid ja oskusi ka väljaspool kunstitundi;
- on avatud erinevate kunsti- ja kultuuriilmingute suhtes;
- tunneb huvi kunstiloomingu ja paikkondliku kultuurivastu;
- mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- näeb loodust ja keskkonda säästva tarbimise võimalusi.

2.2.6. Õpitulemused ja õppesisu II kooliastmes.

Õpitulemused

6. klassi lõpetaja:

- 1) teab eesti kunsti- ja kultuuriobjekte ning kunstnikke, uurib ja võrdleb kunstiteoseid;
- 2) arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle, tõlgendab oma vaatenurgast erinevate ajastute kunstiteoseid;
- 3) väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid;
- 4) visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, digitaalgraafika, animatsioon jne);
- 5) oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot;
- 6) võrdleb ruumilise keskkonna ja igapäevaste tarbeesemete omadusi, kavandab ideid, kuidas parandada elukeskkonda, mõistab võimalusi, kuidas tarbida loodust säästvalt;
- 7) arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle realses ja virtuaalses keskkonnas, analüüsib oma eagrupid mõeldud visuaals meedia sõnumeid;
- 8) tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.

Õppesisu

3. Kavandamine kui ideede arendamise protsess. Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.
4. Kompositsiooni tasakaal, pingeline, dominant ja koloriit. Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Liikumise kujutamine. Figuuri ja portree proportsioonid. Kujutamise õpetus.
5. Värvusõpetus. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni jne tehnikad ning töövõtted.
6. Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.

7. Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.
8. Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
9. Kunstiteoste analüüs. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
10. Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
11. Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
12. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.
13. Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus. Digitaalse kunsti töövahendite kasutamine (nt foto, video, digitaalgraafika, animatsioon).

2.2.6.1. 4. klassi õppesisu, 4. klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Üldpädevused							Õppesisu
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.	Ettevõtlikkuspädevus	4.klass 1 nädalatund
X		X	X		X		Kavandamine kui ideede arendamise protsess.
X							Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.
X		X		X	X		Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
X	X	X					Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.
X		X			X		Liikumise kujutamine.
X	X	X	X		X		Kujutamiseõpetus.
X	X	X	X	X	X		Värvusõpetus.
							Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
				X			Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
X	X	X	X	X	X		Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.

Valdkonna pädevused													Õppesisu	
Omandab loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi;	Tunnetab enda loominguilisi võimeid ;	Väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;	Kasutab loovtöödes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;	Arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle;	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada kunsti abil emotsioone;	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust;	Osaleb nii individuaal- kui ka koostööprojektides ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;	Märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust,	Mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;	Väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvähemuste kultuuri,	Tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest,	Seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;	Omad ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.	4.klass 1 nädalatund
X		X	X		X		X						X	Kavandamine kui ideede arendamise protsess.
X												X	X	Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.
X		X		X	X	X	X						X	Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
X	X	X				X	X			X	X	X	X	Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.
X		X			X		X					X	X	Liikumise kujutamine.
X	X	X	X		X	X	X				X		X	Kujutamiseõpetus.
X	X	X	X	X	X	X	X				X		X	Värvusõpetus.

								X	X	X			X	Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähieajas, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
				X		X			X	X	X		X	Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
X	X	X	X	X	X		X	X	X				X	Piltide, teksti, heli ja liikumise koostõju.

Ainepädevused													Õppesisu
Oskab loomingu tegevuses, loovtöö, uurimise ja reflektiooni käigus kasutada loova ja kriitilise mõtlemise ning probleemi lahendamise oskusi;	Tunnetab ja arendab oma loomingu võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;	Õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiloomeid, rakendades õpitut teadmisi ja oskusi;	Ekspereimenterib mõtete, mõistete, vahendite, materjalide ning tehnikatega;	Töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaasklassidega;	Rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;	Õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;	Seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;	Mõistab kunsti kui kultuurivahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli ühiskonnas;	Väljendab oma arvamusi ja teadmisi suuliselt ning kirjalikult, kasutades (kunsti)oskussõnavara;	Tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas;	Mõistab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;	Omab ülevaadet kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga seotud ametitest ja elukutsetest.	4.klass 1 nädalatund
X		X	X		X								Kavandamine kui ideede arendamise protsess.
X		X		X	X								Kompositsiooni tasakaal, pinged, dominant ja koloriit.
X	X	X											Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.

X		X			X								Liikumise kujutamine.
X	X	X	X		X								Kujutamissopeetus.
X	X	X	X	X	X								Värvusopeetus.
				X									Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
X	X	X	X	X	X								Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.

4.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Teab:

- mis on põhivärvid (punane, sinine, kollane) ja kuidas nenede abil segada teisesed värvid (oranž, roheline ja lilla).
- mis on rütm ja ornament.
- mis on maalikunst.
- nimetada mõnd materjali – nt guašš, akvarell, värvipliatsid jne.
- Saab üldisemaid teadmisi kujutamisest. Teab lihtsamaid vorme (ruut, ring, kolmnurk).
- Saab aru sümmeetria põhimõttest.
- Saab aru õhuperspektiivi põhimõttest.

Oskab:

- kujutada lihtsamaid objekte vaatluse ja mälu järgi.
- segada teisesed värvid (oranž, roheline ja lilla).
- kujutada esemed kasutades teljesümmeetria printsiibi
- kasutada õhuperspektiivi.
- kujundada lihtsama ornament (nt geomeetrilise).
- nimetada mõnd kunstiliiki;
- kasutada mõned materjalid – guašš, akvarell, värvipliatsid jne.

2.2.6.2. 5.klassi õppesisu, 5.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Üldpädevused							Õppesisu
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.	Ettevõtlikkuspädevus	5.klass 1 nädalatund
X		X	X		X		Kavandamine kui ideede arendamise protsess.
X							Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.
X		X		X	X		Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
X	X	X					Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.
X		X			X		Liikumise kujutamine.
X	X	X	X		X		Kujutamiseõpetus.
X	X	X	X	X	X		Värvusõpetus.
	X		X				Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
X			X	X			Kunstiteoste analüüs.
							Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
							Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis.

				x			Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
							Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
x	x	x	x	x	x		Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.
							Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.
							Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus.

Valdkonna pädevused													Õppesisu	
Omandab loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi;	Tunnetab enda loomingulisi võimeid ;	Väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;	Kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;	Arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle;	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada kunsti abil emotsioone;	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust;	Osaleb nii individuaal- kui ka koostööprojektides ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;	Märgab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust,	Mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;	Väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvahemuste kultuuri,	Tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest,	Seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;	Omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.	5.klass 1 nädalatund
X		X	X		X		X						X	Kavandamine kui ideede arendamise protsess.
X												X	X	Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.
X		X		X	X	X	X						X	Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
X	X	X				X	X			X	X	X	X	Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.
X		X			X		X					X	X	Liikumise kujutamine.
X	X	X	X		X	X	X				X		X	Kujutamiseõpetus.
X	X	X	X	X	X	X	X				X		X	Värvusõpetus.
								X	X	X			X	Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
								X	X	X	X		X	Kunstiteoste analüüs.
							X	X	X	X	X		X	Muuseumide ja galeriide funktsioonid.

										X	X		X	Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis.
				X		X			X	X	X		X	Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
									X				X	Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
X	X	X	X	X	X		X	X	X				X	Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.
									X	X			X	Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.
									X	X		X	X	Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus.

Ainepädevused											Õppesisu		
Oskab loominguilises tegevuses, loovtöö, uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ja kriitilise mõtlemise ning probleemi lahendamise oskusi;	Tunnetab ja arendab oma loominguilisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;	Õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstitöid, rakendades õpitud teadmisi ja oskusi;	Eksperimenteerib mõtete, mõistete, vahendite, materjalide ning tehnikatega;	Töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega;	Rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;	Õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;	Seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;	Mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli ühiskonnas;	Väljendab oma arvamusi ja teadmisi suuliselt ning kirjalikult, kasutades (kunsti)oskussõnavara;	Tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;	Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;	Omab ülevaadet kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga seotud ametitest ja elukutsetest.	5.klass 1 nädalatund
X		X	X		X	X	X		X	X		X	Kavandamine kui ideede arendamise protsess.
X								X					Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.
X		X		X	X	X					X	X	Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
X	X	X		X			X				X		Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.
X		X			X			X	X				Liikumise kujutamine.
X	X	X	X		X			X				X	Kujutamise õpetus.
X	X	X	X	X	X				X				Värvusõpetus.
										X		X	Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
X		X							X			X	Kunstiteoste analüüs.
								X	X	X		X	Muuseumide ja galeriide funktsioonid.

		X				X				X		X	Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis.
				X		X			X				Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
													Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
X	X	X	X	X	X			X			X		Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.
X	X						X			X			Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.
		X					X	X		X	X	X	Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus.

5.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Teab:

- kuidas visuaalsete vahenditega väljendada oma mõtteid. Teab kuidas kujundada erinevaid objekte vaatluse ja mälu järgi.
- mis on soojad ja külmad värvid. Tumedad ja heledad värvid
- mis on kompositsioon. Teab mis on esi- ja tagaplaan.
- pildiruumis perspektiivi abil ruumilisuse edastamise võtteid.
- mis on disain e kujundamise kunst ja selle eesmärlke.
- maalikunsti mõned žanrid (maastikumaal, natüürmort, portree). Teab mõningaid eesti kunstnikke ja nende teoseid. Teab Eeesti rahvakunsti erinevaid liike.
- erinevaid tehnikaid (maal, joonistus, kollaaž).

Oskab:

- kujundada erinevaid objekte vaatluse ja mälu järgi. Oskab väjendada visuaalsete vahenditega oma mõtteid.
- kujutada külmas ja soojas koloriidis. Oskab edastada ruumilisust soojade ja külmade, heledate ja tumedate värvide abil.
- kujundada erinevaid objekte vaatluse ja mälu järgi. Oskab väjendada visuaalsete vahenditega oma mõtteid.
- ütelda mille poolest erinevad mõned maalikunsti žanrid (nt maastikumaal, natüürmort, portree). Oskab nimetada mõningaid eesti kunstnikke ja nende teoseid. Oskab nimetada Eesti rahvakunsti erinevaid liike.
- rakendada oma töös erinevaid tehnikaid (maal, joonistus, kollaaž).

2.2.6.3. 6. klassi õppesisu, 6.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Üldpädevused							Õppesisu
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.	Ettevõtlikkuspädevus	6.klass 1 nädalatund
x		x	x		x		Kavandamine kui ideede arendamise protsess.
x							Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.
x		x		x	x		Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
x	x	x				x	Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.
x		x			x		Liikumise kujutamine.
							Figuuri ja portree proportsioonid.
x	x	x	x		x	x	Kujutamise õpetus.
x	x	x	x	x	x		Värvusõpetus.
				x		x	Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni jne tehnikad ning töövõtted.
				x			Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.
							Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.
x		x	x				Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
			x	x	x		Kunstiteoste analüüs.
			x	x		x	Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
			x		x		Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis.

			x	x			Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
			x				Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
x	x	x	x	x	x		Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.
			x				Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.
			x		x	x	Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus.
			x		x	x	Digitaalse kunsti töövahendite kasutamine (nt foto, video, digitaalgraafika, animatsioon).

Valdkonna pädevused													Õppesisu	
Omandab loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi;	Tunnetab enda loominguilisi võimeid ;	Väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;	Kasutab loovtöödes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;	Arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle;	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada kunsti abil emotsioone;	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust;	Osaleb nii individuaal- kui ka koostööprojektides ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;	Märgkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust;	Mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;	Väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvahemuste kultuuri,	Tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest,	Seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;	Omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.	6.klass 1 nädalatund
X		X	X		X		X						X	Kavandamine kui ideede arendamise protsess.
X												X	X	Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.
X		X		X	X	X	X						X	Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
X	X	X				X	X			X	X	X	X	Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.
X		X			X		X					X	X	Liikumise kujutamine.
													X	Figuuri ja portree proportsioonid.
X	X	X	X		X	X	X				X		X	Kujutamiseõpetus.
X	X	X	X	X	X	X	X				X		X	Värvusõpetus.
						X	X		X		X		X	Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni jne tehnikad ning töövõtted.
									X		X		X	Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.

									x				x	Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.
								x	x	x			x	Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
x		x						x	x	x	x		x	Kunstiteoste analüüs.
		x					x	x	x	x	x		x	Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
										x	x		x	Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis.
		x		x		x			x	x	x		x	Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
										x			x	Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.
									x	x			x	Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.
x		x							x	x		x	x	Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus.
x		x							x	x		x	x	Digitaalse kunsti töövahendite kasutamine (nt foto, video, digitaalgraafika, animatsioon).

Ainepädevused												Õppesisu	
Oskab loomingulises tegevuses, loovtöö, uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ja kriitilise mõtlemise ning probleemi lahendamise oskusi;	Tunnetab ja arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;	Õpib tunda visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiloosid, rakendades õpitut teadmisi ja oskusi;	Eksperimenteerib mõtete, mõistet, vahendite, materjalide ning tehnikatega;	Töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega;	Rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;	Õpib tunda ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;	Seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;	Mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli ühiskonnas;	Väljendab oma arvamusi ja teadmisi suuliselt ning kirjalikult, kasutades (kunsti)oskussõnavara;	Tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;	Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;	Omab ülevaadet kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga seotud ametitest ja elukutsetest.	6.klass 1 nädalatund
X		X	X		X		X	X	X		X		Kavandamine kui ideede arendamise protsess.
X								X	X		X		Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.
X		X		X	X		X			X	X		Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
X	X	X				X		X	X		X	X	Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.
X		X			X		X						Liikumise kujutamine.
X	X						X	X					Figuri ja portree proportsioonid.
X	X	X	X		X			X	X				Kujutamiseõpetus.
X	X	X	X	X	X				X		X	X	Värvusõpetus.
X	X			X		X	X	X	X	X	X	X	Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni jne tehnikad ning töövõtted.
	X			X				X				X	Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.

								X				X	Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.
X		X			X	X		X				X	Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
	X	X		X		X		X			X	X	Kunstiteoste analüüs.
							X						Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
X		X				X		X		X	X	X	Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis.
				X									Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
	X	X			X		X	X			X	X	Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
X	X	X	X	X	X				X			X	Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.
						X		X			X		Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.
X								X	X	X			Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus.
X	X				X				X	X		X	Digitaalse kunsti töövahendite kasutamine (nt foto, video, digitaalgraafika, animatsioon).

6.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Teab:

- inimese näo proportsioone. Teab inimese keha proportsioone.
- mis on kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Teab mis annab värvile kergust/raskust. Teab mis on ühe koondpunktiga tsentraalperspektiiv.
- mis on kalligraafia.
- mis on graafika. Teab erinevaid eesti kunstnikke ja nende teoseid.
- erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto,
- digitaalgraafika, animatsioon jne).

Oskab:

- kujutada inimese näo jälgides proportsioone.
- luua oma tööd kasutades kompositsiooni tasakaal, pinge, dominandi põhimõtet ja erinevaid koloriite.
- kujutada geomeetrilisi kujundeid tsentraalperspektiivi reeglite järgi.
- kujundada tähte vaatluse ja mälu järgi.
- väljendada visuaalsete vahenditega oma mõtteid.
- üelda mille poolest erineb graafika maalikunstist.
- leida kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest infot kunstist.
- uurida ja võrrelda eri ajastute kunstiteoseid.
- rakendada erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, digitaalgraafika, animatsioon jne).

2.2.7. Õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes; 9.klassi lõpetaja teadmised, oskused, väärtushinangud.

9. klassi lõpetaja:

- oskab loomingulises tegevuses, loovtöö ning uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ning kriitilise mõtlemise ja probleemilahenduse oskusi;
- tunnetab ning arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- eksperimenteerib mõtete, mõistete, kunstitehnikate ja uute meediumidega;
- rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;
- mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja nüüdiskunsti rolli ühiskonnas;
- väljendab oma arvamusi ja teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutades kunsti oskussõnavara;
- tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas;
- mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaininäidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- omab ülevaadet kunsti, disaini ning arhitektuuriga seotud elukutsetest ja ametitest.

2.2.8. Õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes.

Õpitulemused

9. klassi lõpetaja:

- teab Eesti ja maailma kunsti- ja kultuuriobjekte ning kunstnikke, teadvustab kunsti rolli ühiskonnas; seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- analüüsib eri ajastute kunstiteoseid nii näitusel kui klassiruumis, mõistab nüüdiskunsti nähtuste laia teemade ringi ning väljendusvahendite mitmekesisust;
- visandab, kavandab ja maketeerib loovülesandeid lahendades, otsib ja arendab erinevaid lahendusvariante ning isikupäraseid teostusvõimalusi;
- rakendab loomisel, uurimisel ja kunsti ning visuaalkultuuri tarbimisel infokommunikatsiooni vahendeid;
- esitleb enda loovtööde tulemusi ja põhjendab valikuid, tõlgendab kaaslaste loovtöid;
- leiab teadlikult traditsioonilisi või uusi meediumekasutades erinevaid lahendusi, kuidas väljendada oma mõtteid ja teadmisi, kasutab sihipäraselt tasapinnalise, ruumilise ja ajalise loomingu väljendusvahendeid ning kompositsiooni põhimõtteid;
- analüüsib ruumilist keskkonda ja disainiobjekte eesmärgipärasuse, uuenduslikkuse,

ökoloogilisuse, esteetilisuse ja eetilise seisukohast, mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ning parem lahendus;
- arutleb visuaalkultuuri avaldumisvormide, sümbolite ja kultuuriliste märkide üle, hindab virtuaalset keskkonda eetilise ja turvalisuse seisukohast.

Õppesisu

- Kunstiteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus.
- Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga.
- Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstraherimine, deformeerimine jne).
- Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.
- Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
- Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).
- Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana.
- Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstiajaloo jooksul (valikuliselt).
- Kunstiteosed ja stiilid.
- Lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
- Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
- Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus.
- Inimese ja ruumilise keskkonna suhted.
- Disainiprotsess probleemile uue lahenduse leidmiseks
- Tekstid, pildid ja joonised esitluste ja infomaterjalide kujunduses.
- Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.
- Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
- Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

2.2.8.1. 7.klassi õppesisu, 7.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Üldpädevused							Õppesisu
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.	Ettevõtlikkuspädevus	7.klass 1 nädalatund
x		x	x		x		Kunstiteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus.
x							Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga.
x		x		x	x		Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstraherimine, deformeerimine jne).
x	x	x				x	Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.
x		x			x		Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
							Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).
x	x	x	x		x	x	Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana.
x	x	x	x	x	x		Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstiajaloo (valikuliselt).
			x	x			Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.
			x				Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
x	x	x	x	x	x		Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

Valdkonna pädevused													Õppesisu	
Omandab loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi;	Tunnetab enda loomingulisi võimeid ;	Väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;	Kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;	Arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle;	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada kunsti abil emotsioone;	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust;	Osaleb nii individuaal- kui ka koostööprojektides ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;	Märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust;	Mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdsaesgses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;	Väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvahemuste kultuuri,	Tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest,	Seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;	Omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.	7.klass 1 nädalatund
X	X	X			X		X	X	X			X		Kunstiteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus.
X			X	X					X			X	X	Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga.
X		X		X	X	X	X						X	Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstraherimine, deformeerimine jne).
X	X	X			X	X				X	X	X	X	Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.
X		X			X		X					X	X	Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
													X	Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).

x	x	x	x		x	x	x				x		x	Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana.
x		x		x	x		x				x		x	Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstiajaloos (valikuliselt).
		x		x		x			x	x	x		x	Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.
									x				x	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
									x	x			x	Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

Ainepädevused											Õppesisu		
Oskab loominguilises tegevuses, loovtöö, uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ja kriitilise mõtlemise ning probleemi lahendamise oskusi;	Tunnetab ja arendab oma loominguilisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;	Õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstitöid, rakendades õpitut teadmisi ja oskusi;	Eksperimenteerib mõtete, mõistete, vahendite, materjalide ning tehnikatega;	Töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega;	Rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;	Õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;	Seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;	Mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli ühiskonnas;	Väljendab oma arvamusi ja teadmisi suuliselt ning kirjalikult, kasutades (kunsti)oskussõnavara;	Tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnades;	Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;	Omab ülevaadet kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga seotud ametitest ja elukutsetest.	7.klass 1 nädalatund
X		X	X		X		X	X	X		X		Kunstiteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus.
X								X		X		X	Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga.
X		X		X	X		X				X	X	Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstraherimine, deformeerimine jne).
X	X	X				X		X	X		X	X	Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.
X		X			X		X						Mitmesugused kunstmaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
X	X						X		X				Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).

x	x	x	x		x			x	x				Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana.
x	x	x	x	x	x					x		x	Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstiajaloos (valikuliselt).
				x									Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.
	x	x			x		x	x			x	x	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
x	x	x	x	x	x				x			x	Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

7.klassi lõpetaja oskused ja teadmised.

Teab:

- inimese poolprofiili joonistamise tehnikat. Teab istuva inimese figuuri joonistamise tehnikat.
- mis on stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne.
- -mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid
- kuidas kujutada tsentraalperspektiivi reeglite järgi maastikupilti.
- erinevaid kirjatüüpe ja graafilise kujunduse baasvõtteid.
- mis on skulptuur. Tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid.
- nüüdiskunsti olulisemad suunad ja aktuaalsed teemad.
- mitmesuguseid kunstimaterjale ja tehnikaid (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur,installatsioon jne).

Oskab:

- joonistada inimest poolprofiilis. Oskab joonistada istuva inimese figuuri.
- valida ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid.
- kujutada tsentraalperspektiivi reeglite järgi maastikupilti (nt linnatänavat).
- seostada oma töös teksti ja pildi. Oskab rakendada graafilise kujunduse baasvõtteid
- öelda mille poolest erineb skulptuur graafikast ja maalikunstist. Oskab nimetada Eesti skulptoreid. Oskab võrrelda eri ajastute kunstinäiteid.
- rakendada oma töös sõltuvalt eesmärgist, sõnumist ja kontekstist mitmesuguseid kunstimaterjale ja tehnikaid (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).

2.2.8.2. 8.klassi õppesisu, 8.klassi lõpetaja teadmised, oskused.

Üldpädevused							Õppesisu
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.	Ettevõtlikkuspädevus	8.klass 1 nädalatund
x		x	x		x		Kunstiteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus.
x							Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga.
x		x		x	x		Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstraherimine, deformeerimine jne).
x	x	x				x	Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.
x		x			x		Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
							Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).
x	x	x	x		x	x	Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana.
x	x	x	x	x	x		Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstiajaloos (valikuliselt).
				x		x	Kunstiteosed ja stiilid.
				x			Lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
			x		x		Tekstid, pildid ja joonised esitluste ja infomaterjalide kujunduses.
			x	x			Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.
			x				Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
x	x	x	x	x	x		Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

Valdkonna pädevused													Õppesisu	
Omandab loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi;	Tunnetab enda loominguilisi võimeid ;	Väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;	Kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;	Arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle;	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada kunsti abil emotsioone;	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust;	Osaleb nii individuaal- kui ka koostööprojektides ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;	Märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust,	Mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;	Väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvahemuste kultuuri,	Tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest,	Seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;	Omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.	8.klass 1 nädalatund
X	X	X			X		X	X	X			X		Kunstiteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus.
X			X	X					X			X	X	Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga.
X		X		X	X	X	X						X	Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstrahheerimine, deformeerimine jne).
X	X	X			X	X				X	X	X	X	Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.
X		X			X		X					X	X	Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
													X	Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).

x	x	x	x		x	x	x				x		x	Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana.
x		x		x	x		x				x		x	Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstia jaloos (valikuliselt).
				x		x	x		x		x		x	Kunstiteosed ja stiilid.
				x					x		x		x	Lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
										x	x		x	Tekstid, pildid ja joonised esitluste ja infomaterjalide kujunduses.
		x		x		x			x	x	x		x	Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.
									x				x	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
									x	x			x	Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

Ainepädevused											Õppesisu
<p>Oskab loominguilises tegevuses, loovtöö, uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ja kriitilise mõtlemise ning probleemi lahendamise oskusi;</p> <p>Tunnetab ja arendab oma loominguilisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;</p> <p>Õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstivorme, rakendades õpitut teadmisi ja oskusi;</p> <p>Eksperimenteerib mõtete, mõistete, vahendite, materjalide ning tehnikatega;</p> <p>Töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega;</p> <p>Rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;</p> <p>Õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;</p> <p>Seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;</p> <p>Mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli ühiskonnas;</p> <p>Väljendab oma arvamusi ja teadmisi suuliselt ning kirjalikult, kasutades (kunsti)oskussõnavara;</p> <p>Tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;</p> <p>Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;</p> <p>Omab ülevaadet kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga seotud ametitest ja elukutsetest.</p>											8.klass 1 nädalatund
X		X	X		X		X	X	X	X	Kunstiteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus.
X							X		X	X	Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga.
X		X		X	X		X			X	Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstraherimine, deformeerimine jne).
X	X	X				X	X	X		X	Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.
X		X			X		X				Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
X	X						X				Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).

X	X	X	X		X			X	X				Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana.
X	X	X	X	X	X					X		X	Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstia jaloos (valikuliselt).
X	X			X		X	X	X		X	X	X	Kunstiteosed ja stiilid.
	X			X				X				X	Lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
X		X				X		X		X	X	X	Tekstid, pildid ja joonised esitluste ja infomaterjalide kujunduses.
				X									Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.
	X	X			X		X	X			X	X	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
X	X	X	X	X	X				X			X	Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

8.klassi lõpetaja oskused ja teadmised.

Teab:

- kuidas kujutada liikuvat inimest.
- mis on madal/ kõrge horisondijoon (linnuperspektiiv, konnaperspektiiv). Teab kuidas joonistada hoonet kahe koondpunktiga.
- kuidas anda liikumist edasi värvi ja kompositsiooni abil.
- mis on hoone sisekujundus.
- mis on arhitektuur.
- mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur,installatsioon jne). Teab kuidas kasutada digitaalsed tehnoloogiad loovtöodes (foto, video).

Oskab:

- kujutada liikuvat inimest.
- luua kompositsioone madala ja kõrge horisondijoonega. Oskab joonistada hoone kahe koondamispunktiga. Oskab anda edasi liikumist kompositsiooni ja värvi abil.
- teha hoone eri ruumide sisekujunduse projekte, arvestades ruumide otstarvet.
- nimetada mõned ajaloolised stiilid arhitektuuris. Oskab tuua kaasaese arhitektuuri näiteid analüüsida neid ja võrrelda eri ajalooliste stiilidega.
- oma töödes rakendada mitmesuguseid kunstimaterjale ja tehnikaid (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne). Oskab rakendada digitaalsed tehnoloogiad loovtöodes (foto, video).

2.2.8.3. 9. klassi õppesisu, 9.klassi lõpetaja teadmised ja oskused.

Üldpädevused							Õppesisu
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Enesemääratluspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.	Ettevõtlikkuspädevus	9.klass 1 nädalatund
x		x	x		x		Kunstiteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus.
x							Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga.
x		x		x	x		Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstraheerimine, deformeerimine jne)
x	x	x				x	Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.
x		x			x		Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
							Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).
x	x	x	x		x	x	Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana.
x	x	x	x	x	x		Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstiajaloo (valikuliselt).
				x		x	Kunstiteosed ja stiilid.
				x			Lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
							Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
x		x	x				Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus.
			x	x	x		Inimese ja ruumilise keskkonna suhted.
			x	x		x	Disainiprotsess probleemile uue lahenduse leidmiseks
			x		x		Tekstid, pildid ja joonised esitluste ja infomaterjalide kujunduses.
			x	x			Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.
			x				Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
x	x	x	x	x	x		Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

Valdkonna pädevused													Õppesisu	
Omandab loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi;	Tunnetab enda loomingulisi võimeid ;	Väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;	Kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;	Arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle;	Oskab kujundada oma arvamust ning väljendada kunsti abil emotsioone;	Väärtustab kultuuri ja inimese loovust;	Osaleb nii individuaal- kui ka koostööprojektides ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;	Märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust;	Mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;	Väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvähemuste kultuuri;	Tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest;	Seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;	Omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.	9.klass 1 nädalatund
X	X	X			X		X	X	X			X		Kunstiteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus.
X			X	X					X			X	X	Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga.
X		X		X	X	X	X						X	Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstraherimine, deformeerimine jne).
X	X	X			X	X				X	X	X	X	Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.
X		X			X		X					X	X	Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
													X	Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).

x	x	x	x		x	x	x				x		x	Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana.
x		x		x	x		x				x		x	Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstia jaloos (valikuliselt).
				x		x	x		x		x		x	Kunstiteosed ja stiilid.
				x					x		x		x	Lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
									x				x	Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
								x	x	x			x	Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus.
x		x						x	x	x	x		x	Inimese ja ruumilise keskkonna suhted.
		x					x	x	x	x	x		x	Disainiprotsess probleemile uue lahenduse leidmiseks
										x	x		x	Tekstid, pildid ja joonised esitluste ja infomaterjalide kujunduses.
		x		x		x			x	x	x		x	Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.
									x				x	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
									x	x			x	Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

Ainepädevused											Õppesisu			
	Oskab loomingulises tegevuses, loovtöö, uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ja kriitilise mõtlemise ning probleemi lahendamise oskusi;	Tunnetab ja arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;	Õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstitöid, rakendades õpitud teadmisi ja oskusi;	Ekspimenteerib mõtete, mõistete, vahendite, materjalide ning tehnikatega;	Töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega;	Rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;	Õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;	Seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;	Mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli ühiskonnas;	Väljendab oma arvamusi ja teadmisi suuliselt ning kirjalikult, kasutades (kunsti)oskussõnavara;	Tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalses keskkonnas;	Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;	Omab ülevaadet kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga seotud ametitest ja elukutsetest.	9.klass 1 nädalatund
X		X	X		X		X	X	X	X		X	Kunstiteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus.	
X								X		X		X	Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga.	
X		X		X	X		X				X	X	Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstraherimine, deformeerimine jne).	
X	X	X				X	X	X			X	X	Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.	
X		X			X		X						Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).	
X	X						X		X				Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).	

X	X	X	X		X			X	X				Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana.
X	X	X	X	X	X					X		X	Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstia jaloos (valikuliselt).
X	X			X		X	X	X		X	X	X	Kunstiteosed ja stiilid.
	X			X				X				X	Lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
								X				X	Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
X		X			X	X		X				X	Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus.
	X	X		X		X		X			X	X	Inimese ja ruumilise keskkonna suhted.
							X						Disainiprotsess probleemile uue lahenduse leidmiseks
X		X				X		X		X	X	X	Tekstid, pildid ja joonised esitluste ja infomaterjalide kujunduses.
				X									Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.
	X	X			X		X	X			X	X	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega.
X	X	X	X	X	X				X			X	Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

9.klassi lõpetaja oskused ja teadmised.

Teab:

- ja arendab oma kunstialaseid võimeid. Teab kuidas loovülesannetes leida erinevaid
- lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi.
- Oskab lugeda inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid. Lihtsustab ja deformeerib kujutatavat suurema karakterisuse ja emotsionaalsuse saavutamiseks. Kasutab kujundlikkust oma mõtete edastamiseks.
- Kasutab kunstiteost või -stiili oma loomingu eeskuju või lähtepunktina.
 - kuidas kasutada ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid.
 - kuidas kasutada kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid.
- Kasutab teose kompositsiooni ja koloriidi tasakaalustamiseks ning olulise esiletoomiseks paindlikult värvide kontraste (soe-külm, hele-tume, hulgakontrast).
- Kasutab maalimisel värvide optilise segunemise põhimõtet. Selgitab mõistete „värv” ja „värvus” erinevust.
- Analüüsib objektidel, pildidel, ruumis värvide psühhofüsioloogilist ja vastastikust mõju (külmad-soojad, eenduvad-taanduvad, kerged-rasked, suurendavad-vähendavad toonid).
- Määrab (objektidel v pildil) langeva ja omavarju, pool- ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi. Modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga.
- Tunneb ära kolmnurkse, diagonaalse ja kuldlõikelise kompositsiooniskeemi.
- Kasutab kadreerimise erinevaid võimalusi.
- Väljendab emotsioone ja kujutab nähtusi abstraktse kompositsioonina.
- Analüüsib vormi näilist muutumist sõltuvalt vaatepunktist (vaataja asukohast).
- Analüüsib (pildidel ja looduses) värvide näivat muutumist sõltuvalt objekti kaugusest vaatajast ning kasutab seda oma töödes pildisügavuse loomisel.
- Konstrueerib 1 ja 2 koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist.
- Kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel.
- Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem
- lahendus. Teab kujutamise erinevaid viise: stiliseerimine, abstrahereerimine, deformeerimine jne.
- Analüüsib ja kujundab objekte ja keskkonda arvestades vormi ja funktsionaalsuse seoseid (ergonoomika), visuaalset ilmet ning sihtgruppi.
- Analüüsib kunste argikeskkonna osana (keskkonnaesthetika). Seostab keskkonna elemente (tarbeesemed, mööbel, ruum, ehitised, linnakujundus, haljastus, monumendid, trükised jne) kunstniku tööga.
- Kirjeldab üldjoontes peamisi disaini alaliike: graafiline (sh reklaam), keskkonna- (sh ruumikujundus, maastikukujundus) tootedisain, tarbekunst, moedisain.

- Valib kujundatavale sobiva teksti asukohta, suuruse, šrifti, arvestab kirjaoptikat.
- Selgitab reklaami eesmärgi ja mõju. Nimetab visuaalse reklaami peamised elemendid (visuaal, pealkiri, lööklause).
- Võrdleb erinevaid kujundusi arvestades kunstniku käekirja, sihtgruppi, traditsiooni.
- Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel.
- Kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet.
- Suhtub kriitilis-loominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (happening, performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); virtuaalne kunst.
- Kasutab ainespetsiifilist keelt kunstide kirjeldamisel ja mõtestamisel.
- Väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust. Toob välja maailmakultuuri elemente oma- ja kohaliku kultuuri nähtustes.
- Mõistab autori vabadust ja vastutust, autorikaitse olemust, toob näiteid reeglitest
- Teab digitaalsete tehnoloogiate kasutamise võimalusi loovtöös (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).

Oskab:

- loovülesannetes leida erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi.
- kasutada ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. kasutada kunsti õppides ning loovas praktikas tehnologiavahendeid. stiliseerida, abstrahereerida, deformeerida jne.
- võrrelda eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel.
- rakendada digitaalsed tehnoloogiad loovtöös (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).

2.2.9. Praktilised tööd.

I kooliastme kunstitunnid on tihedalt seotud praktiliste töödega. Kunstitundides käsitleme järgmised teemad praktiliselt:

- Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
- Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
- Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne).
- Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.
- Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
- Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.
- Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.
- Ideede esitamise kavandid ja mudelid.
- Kodukoha loodus- ja tehiskeskkond, ruum ja ehitised keskkonnas.

II kooliastme õpilane:

- Visuaalsed kompositsioonid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
- Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.
- Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (näit joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaž, pildistamine, vormimine jne).
- Pildilised jutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.

III kooliastme õpilane:

- Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitised keskkonnas.
- Vormi, otstarbe, materjali ja tehnoloogia seosed ning nende arvestamine kujundamisel.
- Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine.
- Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid.
- Lähikümbruse loodus ja ehituskunst.
- Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.
- Kunstiteoste, visuaalse kommunikatsiooni ja meedia roll ning mõju igapäevaelus.

1.2.10. Füüsiline keskkond.

I kooliastmes toimuvad kunstitunnid erinevates klassides: iga klass teeb tööd oma kabinetis.

Igas klassis on olemas:

- Individuaalseks ja rühmatööks vajalik pind,
- 500 lux päevavalgusspektriga valgustus,
- sobiva kõrgusega laudad ja toolid,
- tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused,
- molbertide hanikimise võimalus,
- projektsioonitehnika,
- kunstiraamatud, ajakirjad ja teatmeteosed;
- DATA-projektori, foto- ja videokaamerate, printeri kasutamise võimalus ning internetiühendus.

II kooliastmes

- Individuaalseks ja rühmatööks vajalik pind,
- 500 lux päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal,
- vesi/kanalisatsioon,
- tööde kuivatamise hoiustamise ja eksponeerimise võimalused.

III kooliastmes

- Individuaalseks ja rühmatööks vajalik pind,
- 500 lux päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal,
- vesi/kanalisatsioon,
- tööde kuivatamise hoiustamise ja eksponeerimise võimalused,
- reguleeritava kõrgusega molberdid koos joonistusalustega,
- fotokaamera, skanner ja printer, intrnetiühendusega arvutite kasutamisevõimalus.